

Dr. Marcell Mihály:

NAGYBOLDOGASSZONY ünnepe (aug.15.)

(Assumptio B.M.V.)

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

83. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó.....	6
A/ rész: az ünnep jellegéből kiemelt beszédek	6
Különálló beszédek	6
a) alcsoport: A mennybevitel általános kérdései.....	6
1. beszéd: A mennybevitel	6
2. beszéd: A vágyak szárnyain	7
3. beszéd: A föld ölelő karjai között.....	7
4. beszéd: Az égbevitel feltételei	8
5. beszéd: A test is?.....	8
b) alcsoport: A Szent Szűz egyéni kiválasztottsága	8
1. beszéd: Mária mennybevitelének ünnepe: A diadalmas Krisztus Anyja.....	8
2. beszéd: A diadalmas Asszony.....	9
3. beszéd: Nagyasszonyunk életállomásai.....	10
4. beszéd: Salve Regina.....	11
5. beszéd: Kisboldogasszony – Nagyboldogasszony	11
6. beszéd: Nagyboldogasszony	12
7. beszéd: „Nagyboldogasszony”	12
8. beszéd: Boldogasszony élete	13
9. beszéd: Előttünk járt.....	14
10. beszéd: Mesterünk nyomán... ..	14
11. beszéd: Atyjához tért a halál után	15
12. beszéd: Feltámasztás és feltámadás.....	15
13. beszéd: A mi szent áhítóságunk	16
14. beszéd: Kik az „örök otthon” várományosai?.....	16
15. beszéd: Szűz Anyánk kíséretében	17
16. beszéd: Az igazi Éva – arc.....	17
17. beszéd: Megváltásunk sarkkövei	18
18. beszéd: Az állandó segítség	18
19. beszéd: A megdicsőítő megemelés	19
20. beszéd: A célbafutás.....	19
21. beszéd: Az otthon dicsősége	20
c) alcsoport: A magyar gondolat kifejezése.....	20
22. beszéd: A magyar nép csodás sejtései	20
23. beszéd: Magyarok Nagyasszonya	20
Beszédláncszerű sorozatok	21
I. beszédláncszerű sorozat címe: A Szent Szűz Isten tervében.....	21
1. beszéd: Isten Anyja	22
2. beszéd: Az emberek „Áldottja”	22
3. beszéd: Az emberek végső célbajutása	22
II. beszédláncszerű sorozat címe: Az ég Kiválasztottja	22
1. beszéd: A názareti Szűz.....	22
2. beszéd: A Mester földi kísérője	22
3. beszéd: A Mester örök társa	22
III. beszédláncszerű sorozat címe: A mi égi Anyánk tanító életútja	23
1. beszéd: Istentől vett kegyekkel élt	23
2. beszéd: Istentől vett keresztet hordozott.....	23
3. beszéd: Isten természetfeletti kiváltságos ajándékait vette.....	23
I. beszédláncszerű sorozat címe: Az Úr nagy felkiáltójelei.....	23
1. beszéd: Isten hívó lélekszava.....	23
2. beszéd: Isten figyelmeztető kinyilatkoztatása.....	23
3. beszéd: Isten házának tornyai	23

4. beszéd: A tények beszédei.....	24
5. beszéd: A temetők hangoskodása.....	24
6. beszéd: A szentek egyességének dalai.....	24
II. beszédláncszerű sorozat címe: A dogmák kérdése.....	24
1. beszéd: Mi a dogma?.....	24
2. beszéd: „Új” dogma?.....	24
3. beszéd: A mennybevitel dogmája.....	24
III. beszédláncszerű sorozat címe: Emberutunk vándor ösvényén.....	24
1. beszéd: Mindenkit Isten indít.....	24
2. beszéd: Mindenkit Isten segít.....	25
3. beszéd: Mindenkit Isten vár.....	25
Beszédláncok.....	25
I. beszédlánc címe: Ki volt a földön és ki lett az égben?.....	25
1. beszéd: Isten szolgáló leánya.....	25
2. beszéd: Mesterünk drága gondozója.....	25
3. beszéd: Egek Királynője.....	25
4. beszéd: Kegyelmelek közvetítője.....	25
II. beszédlánc címe: Atyánkhoz – égi Anyánk útján.....	25
1. beszéd: Az áldozatos készség útján.....	25
2. beszéd: Az áldozatos szenvedés útján.....	26
3. beszéd: A tisztaság útján.....	26
4. beszéd: A halál útján.....	26
III. beszédlánc címe: Aki az Isten különös szeretetében él.....	26
IV. beszédlánc címe: Asszonyok az üdvtörténetben.....	26
V. beszédlánc címe: Emberiség példája – az Égbevitt.....	26
VI. beszédlánc címe: Az Isten legnagyobb kegyeinek hordozója.....	27
VII. beszédlánc címe: „Búcsúnapi” magyarok Nagyasszonya ünnepén.....	27
1. beszéd: „Búcsúfia”.....	27
2. beszéd: A templombúcsú ünnepnapja.....	27
3. beszéd: A templom küszöbének átlépése.....	27
4. beszéd: „Patrona Regina Hungariae”.....	28
5. beszéd: A dicsőített Szent Szűz.....	28
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek.....	28
1. (Introitus) beszéd: Apparitio terrestris.....	28
2. (Introitus) beszéd: Apparitio coelestis.....	28
1. (Oratio) beszéd: Immaculata – Assumpta.....	29
1. (Graduale) beszéd: Az ég Ura választottja.....	29
2. (Graduale) beszéd: Az ég Urának jutalma.....	29
1. (Offertorium) beszéd: Az ellenséges szellem.....	29
2. (Offertorium) beszéd: A győzelmes szellem.....	29
1. (Secreta) beszéd: Égbe – szállás – égbe – segítség!.....	30
1. (Communio) beszéd: „Nagy kincseket vettem”.....	30
2. (Communio) beszéd: „Ezért magasztalnak engem”.....	30
1. (Postcommunio) beszéd: Resurrexit – resurgam.....	30
B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumra épített szentbeszédek.....	30
a) alcsoport: A régi szentmiseszöveg Evangéliuma.....	30
Különálló beszédek.....	31
1. beszéd: Az egyetlen és lényeges.....	31
1/a. (változat) beszéd: „Csak egy a szükséges”.....	31
1/b. (változat) beszéd: Aki az „egy szükséges”-t keresi.....	32
2. beszéd: Akik az Urat befogadják.....	32
3. beszéd: Helyesen irányított embersors.....	33
4. beszéd: Ünnepek és Evangélium.....	33
Beszédlánc címe: Mártírok és Máriák.....	34
1. beszéd: A földieket gondozó ember.....	34

2. beszéd: A család gondjában szorgoskodó ember.....	34
3. beszéd: Az égiek felé forduló lélek.....	34
4. beszéd: Az égiekből élő lélek.....	34
b) alcsoport: Az új szentmiseszöveg Evangéliuma.....	34
Különálló beszédek.....	34
1. beszéd: Nemzedékről nemzedékre.....	34
2. beszéd: Miben áll ez az áldás?.....	35
3. beszéd: Kiké az Isten ilyen áldása?.....	36
1. beszéd: Az „áldott Szűz” Isten Anyja.....	37
2. beszéd: „Áldott Anya” – „Isten gyermekeinek” Anyja.....	37
3. beszéd: Minden Isten áldotta ember – a Szent Szűz „lélekfia”.....	37
1. beszéd: Istentől áldást veszünk.....	38
2. beszéd: Isteni áldással élünk.....	38
3. beszéd: Isten áldásaként – hazatérünk.....	39
További tételek és ötletcímek.....	39
1. beszéd: Akit a Szentlélek ihletett.....	39
2. beszéd: Az öröm túlcserélődése.....	39
3. beszéd: Az „asszonyok Áldottja”.....	39
4. beszéd: Isten Anyja látogat?.....	39
5. beszéd: „Örvend az én Gyermeke...”.....	39
6. beszéd: „Boldog vagy, mert hittél...”.....	39
7. beszéd: Valóság a hit.....	39
8. beszéd: Égi dal – lélekviszhang.....	40
9. beszéd: A hála dala.....	40
10. beszéd: „Ex altavit spiritum meum”.....	40
11. beszéd: Üdvöm az Úr!.....	40
12. beszéd: Alázkodtam – megemeltettem.....	40
13. beszéd: Jutalmam az Úr!.....	40
14. beszéd: Dicsőségem a föld?.....	40
15. beszéd: Az Úr legnagyobb tette.....	40
16. beszéd: Dicsőség a „neve”.....	40
17. beszéd: Népek boldogítása az élete.....	40
Beszédláncokhoz gondolatsorok.....	40
I. beszédlánc címe: Erzsébet szava.....	40
1. beszéd: Köszöntő szó – áldott felelet.....	40
2. beszéd: Hangos örömujjongás.....	40
3. beszéd: Áldott vagy te az asszonyok között.....	40
4. beszéd: „Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik...”.....	40
II. beszédlánc címe: Szűz Anyánk válasza.....	41
1. beszéd: Úré a dicsőség.....	41
2. beszéd: „Nagyszerű dolgokat művel karja erejével...”.....	41
3. beszéd: „Éhezőket tölts be minden jóval...”.....	41
4. beszéd: „Fölkarolja szolgáját, Izraelt...”.....	41
III. beszédlánc címe: A mi üdvözlő szavunk.....	41
1. beszéd: Égi Atyánk – kiválasztottja.....	41
2. beszéd: Szentlélek mátkája.....	41
3. beszéd: Istennek Anyja.....	41
4. beszéd: Mindnyájunk Édesanyja.....	41
IV. beszédlánc címe: Szűz Anyánk válasza.....	41
1. beszéd: Fiamnak gyermekei vagytok!.....	41
2. beszéd: Anyai szívemre mindig számíthattok.....	41
3. beszéd: Lelkiéletemek állandó Szolgálója lettem.....	41
4. beszéd: Örök dicsőségtek Kiesdője lettem.....	42
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegeihez alkotott beszédek.....	42
a) alcsoport: A régi szentmiseszöveg Szentleckéje.....	42

Különálló beszédek	42
1. beszéd: A lélekbéke Királynéja	42
2. beszéd: Az Úr indította zarándok.....	42
3. beszéd: Az Úr szentélyének lakója	42
4. beszéd: A szent gyökérzet királyi sarjadéka.....	42
5. beszéd: Az Úr városa az én hazám.....	42
6. beszéd: Az ég cédrusóriása.....	42
7. beszéd: Kádes pálmája	43
8. beszéd: Jerichó rózsája	43
9. beszéd: A mezők illatos olajfája	43
10. beszéd: Élő balzsam csorgás.....	43
Beszédláncok	43
I. beszédlánc címe: A Szűz Anya élettörzsének virágzása.....	43
II. beszédlánc címe: Az eredet ősi vonása.....	43
III. beszédlánc címe: Fenséges jelképeid	43
b) alcsoport: Az új szentmiseszöveg Szentleckéje	44
Különálló beszédek	44
1. beszéd: Erővel áldott az Úr!	44
2. beszéd: Minden „asszonyok” elseje	45
3. beszéd: Isten lett örök Vezéred.....	45
4. beszéd: Az örök ellenség „ellensége”	46
5. beszéd: Az ellenség feje	46
6. beszéd: Dicsőséged örök	47
7. beszéd: Istent imádjuk, tégedet tisztelünk	47
8. beszéd: „Tu gloria Jerusalem”	47
9. beszéd: „Tu laetitia Israel”	48
10. beszéd: „Tu honorificentia populi nostri. ...”	48
Beszédláncok	49
I. beszédlánc címe: Az erős asszony.....	49
1. beszéd: A hűség hordozója	49
2. beszéd: A jóság szerteszórója	49
3. beszéd: A szolgálat áldozatos	49
4. beszéd: A gondosság gondosa	49
II. beszédlánc címe: A küzdő asszony	49
1. beszéd: Az Isten terveit „látó”	49
2. beszéd: Az Isten terveihez igazodó.....	50
3. beszéd: Az Isten terveiért harcban álló.....	50
4. beszéd: Az Isten terveiért győzedelmes	50
III. beszédlánc címe: A győzedelmes asszony	50
1. beszéd: A bűnök területén	50
2. beszéd: Az ösztönök területén	50
3. beszéd: A tökéletlenségek területén.....	50
4. beszéd: Az erények területén	51
IV. beszédlánc címe: Az örök élet kapujánál Istenhez tért asszony	51
1. beszéd: Az ítélet pillanatában	51
2. beszéd: Az igazi élet felértéklésében	51
3. beszéd: A szentek közösségében	51
4. beszéd: Az égi Atya lelkében	51

Előszó

Miről szóljanak beszédeink? Az ünnep jellege a Szent Szűz kivételes élethelyzetének erős hangsúlyozása. Ez az első és leglényegesebb mozzanat, amely beszédeink tárgyát alkothatja. – De ugyancsak közvetlenül követelődik az a gondolat is, amely az ember figyelmét az **életcél** kérdése felé irányítja. – Végül a „Magyarok Nagyasszonya” is érinthető. – **A/ alatt** tehát az **ünnep jellegéből** kifolyólag a **Szent Szűz kiválasztottságáról**, az **Isten Anyja méltóságáról**, a legkiemelkedőbb **isteni ajándékokról** (szeplőtelen fogantatás, szűzen fogant és szül, mennybevétel) és végül az **ég Királynójáról** szólhatunk. De ugyancsak az ünnep jellege figyelmeztethet bennünket a **dogmák kérdésére**, az **emberi élet értékére**, az **isteni segítségre**, a **hazatérésre** stb. Végezetül **magyar** szempontokat tekintve a **Magyarok Nagyasszonya** tisztelete lehetne a beszédek tárgya. – **B/ alatt** azután az „**írott liturgia**” szövegei adják a beszédek alaptételeit. De itt különösen fel kell hívni a figyelmet arra, hogy anyagot kínál a **régi szentmise** szövege és az **új szentmise** szövege. Ezt minden helyen külön fogjuk értelmezni. Az ünnep régi és új szövege először **B/ – a/ alatt** a „**kis liturgia**” szövegeit fogja értékesíteni. Majd **B/ – b/ alatt** az **Evangéliumok** szövegét értelmezzük. Az ünnep **régi Evangéliuma** látszólag messze esik az ünnep gondolatától; valóban azonban rendkívül szépen bekapcsolható az ünnep jellegébe. Mégpedig úgy, hogy – az **élet** kereteit és értékeit kutatva – az **örök kincsekre** hívjuk fel a figyelmet. Így azután könnyen kapcsolható az Isten tervei szerinti **célbafutás**... Tárgyunk lehet így az örök haza, a „**hazatérés**” feltételei stb. De ha **egészen leegyszerűsítőnk a tételt**, akkor igen szépen lehetne szólni a **családi életről**, a **vendéglátásról**, a **szolgálatok értékéről** és a **lélek telítésének módozatairól**. Tétel lehetne azután a **Mester szeretete** és az **emberi szolgálatok elfogadása**. Vele kapcsolatos lehetne: a **szolgálatok jutalmazása**. – Az **új Evangélium** pedig az **Istent féltők, alázatosak** megdicsőítéséről szólva kitűnő területet nyit az Isten áldásáról vett tárgynak, amely „nemzedékről nemzedékre száll”... Itt különálló és beszédláncokba fogott beszédeket írunk. – **B/ – c/ alatt** a **Szentleckék** szövege Sirák fia könyvéből emel ki néhány gyönyörű **alluzió**s képet; az **új Szentlecke** pedig Judit könyvéből dicsőíti a diadalmas Asszonyt. Mi ebből a szövegből fogunk több beszédet és beszédláncot kiemelni. – Lásuk most ezeket a részeket egyenként.

* * *

A/ rész: az ünnep jellegéből kiemelt beszédek

Lényeges tárgyi tartalmuk: a Szent Szűz mennybevétele, amelynek minden beszéde a mi feltámadásunk boldog hírét is bizonyítsa, élénkítse és vágyaink tárgyává tegye! – Az egésznek fejtegetendő tartalma: a Boldogságos Szent Szűz égi kegye – a mi jövőnk biztató reménye. – Lásuk most ezeket egyenként.

Különálló beszédek

a) alcsoport: A mennybevétel általános kérdései

1. beszéd: A mennybevétel (1945, Svábhegy)

Bev.: Igen gyakran halljuk ezt az Írásra támaszkodó megállapítást: vándorlás az ember élete a földön. Csakhogy örök kérdése marad az életzarándoknak: az anyaföld síröle felé siet – e az ember, vagy az égi Atya ölelő karja várja végső hazájába? – A mi kertünk szép kálváriája olyan út, amely végén a Kereszt tövében zarándok nővérek és testvérek sírhantja pihen... De ez élénken mutatja, hogy a hívő lelkek úgy gondolják, hogy a dicsőséges Kereszt a feltámadás titkos harsonázója. – A mai ünnep, a Szent Szűz mennybevételének napja felzsongítja bennünk az élet mibenlétének titkos problémáját és kemény kérdéssé fordítja felénk: **vajon az élet igazi lüktetését a sírba hanyatlás, vagy a mennybe szállás ütemezi-e?**

1. Az első feleletet a földi tapasztalatból merítjük.

Ez is azt fogja hangoztatni: az ég tartozékai és igényesei vagyunk. – Az egész élet vonalvezetése: felemelkedés.

a) Emelkedik: az élő növény.

b) Emelkedik: az ember kultúrában is. Uralom a földieken, uralom a lélek készségein és eleven kifejlesztése a lélek szebb vonásainak. – **Stevenson** költő szerint: sár, vagy csillag látható a börtön ablakán át... Az égbolton ott mered a sarkcsillag, amely körül forog a világ. Az ég az a sark, amelyhez irányul az élet. – A föld otthon. Sőt pihenést, erőt adó **anya**. Figyeld csak: ölére hajtod fáradt tagjaidat és pihenten ébredsz éjszakádból. – Isten a nagy, égi lendület Ura. Nem minden ember érzi ezt mindig. Ez a földre hajlás – a bűn esetén. Ez a földre szállás – a halál perceiben. – Éva a paradicsomban, a mennyország előcsarnokában – a földé, Mária a siralomvölgyben – az égé. Mi az oka? Egyiket lehúzta – a föld, a másikat felemelte – az ég. Mintha már itt is igaz volna: van égbemagasztalódás a földi életben is az Isten kegyelméből. De ez emberi feszülést is igényel. Persze: alapod csak a szellemi élettörtetés! De figyeld csak: nagy lendületet csak az Isten: a Végtelen adhat. A későbbi apostol – halász: Saul – üldöz, Ágoston – vergődik, bölcselők – küzdenek... **amíg az Istenhez nem jutnak**. – Gyökérezete – a mindig magasabb lendületre vágyódás ébredésének. Erők és szárnyak fokozottabb igényét támasztja... Így juthat az ember az égbe, mert hazatérését várja a földi út befutása után...

2. A második felelet: az égi kinyilatkoztatásból cseng felénk.

Ezt hirdeti diadalmasan: „ti az Isten fiai és a mennyország örökösei vagytok”. Ez a tétel egyetemes! Mesterünk lényeges tana, Egyházunk örök tanítása.

a) A Szent Szűz életében meg azzal gazdagodik, hogy a **test is** felvétetik az égbe. Ő **nem** tartozott a földhöz, és így nem is ölelte örök öleléssel magához a föld. – Lényeg: feltámadás! Honnét veszed? **Egyházunk állandó tana ez**. De van – e ennek is tanítása? Így fogalmazható: a test is úgy kezelendő, mint az örök élet részese. – Mind **ide** törünk és jutunk. Csak időrendben előz a Szent Szűz.

b) De ez nemcsak felmagasztaltatás, hanem **hívás** is. Olyan hívás, amelynek feladata, hogy minket, gyermekeit is felmagasztaljon. Mutatja – e ezt is az ég? Fatima... megjelenések... Rendek és egyesek megsegítése... Magyarok, a nemzet könyörgő könyörgése... Van is itt hit és bizalom! – Az egyik drága lélek ezt írta gyöngybetűkkel a zárda tornyának ajtajára: „Égi oltalom vigyáz!” És vigyázott is, mert épen maradt. Csodaváró nemzet vagyunk mi magyarok is. Imáink mindig azért szállnak tömjénként az égre. – Örök Bíró előtt is a Szent Szűz a mi védőanyánk. Róla röviden ezt mondhatnók: **hazaért, hogy hazavigyen!**

Bef.: A Szent Szűz állandó szent jelzője: tengerek csillaga. Más szóval: az élettenger hajósainak az örök révbe vezetője. Ezért van a Szent Szűz feje felett is csillag. Ez a csillag különben örök jelkép. A sarkcsillag a világ forgásának szilárd központja. A nyelvi egységet keresők zöld csillagot viselnek, a nagy világhatalmú Amerika fehér csillaggal ékeskedik, a kelet uralmát bírók is csillagot hordanak. – De színeknek egybefonódása a szivárvány pompázatát adja. Élénk jelét annak, hogy az Isten nem pusztít el többé.

2. beszéd: A vágyak szárnyain

(1945)

Bev.: A képzelet világa a Holdba röppenti Verne Gy. lelkén keresztül a felfelé törő embert. Repülőgép, sztratoszféragép, rakéta, lövedék és atomrobbantó találmány közel hozza az embert ennek a vágyalomnak kapujához. – De nincs – e ebben a szellemi szárnycsapásban valami ősibb és igazibb alaptartalom?

1. A lélek szárnycsapásainak első útja.

Ezt röviden így lehet jelezni: a föld mélységei felé: „uralkodjatok...” (1Móz. 1,28)...

2. A lélekszárnyalásnak végső lendülése.

Ezt így lehet röviden jellemezni: az örök „Horizont” felé! „Keressétek (először) inkább az ő (Atya) országát (és annak igazságát)” (Lk 12,31)...

Bef.: Nap nap utáni példa – a kutató élet nagyszerűségét mutatja. De ezek lehajlanak – a földre. A Szent Szűz életének **ünnepi** ünneplése a lélek második szárnycsapásának örök diadala. Ezért – érdemes élni!

3. beszéd: A föld ölelő karjai között...

(1945)

Bev.: A régiek legendái között szerepel a Meduza, kinek polipkarjai nem engedik el az embert. Sőt

úgy folytatódik a legenda, hogy egy ölelő kar levágása után új öt nőtt a régi helyett. – Földanyánk is ilyen módon köt.

1. Földtől emberi erővel nem szabadulhatunk.

2. Égbe csak Isten erejével emelkedhetünk.

Bef.: A Szent Szűz is itt élt. De **mindig** Isten közelében. Nem ölelhette át a föld karja, hanem hazavitte isteni Fiának végtelen Szeretete.

4. beszéd: Az égbevétel feltételei

(1945)

Bev.: Még a földet imádó is áldaná az Urat, ha birtokolná az égbevétel égi hitének csodáját. Azért van ez, mert ennél nagyobb, mint **örök élet**, nem kaphat az ember. – Mi ennek a vágyalomnak valóságos feltétele?

1. A hit kegyelme, amely égből száll.

2. A hitből való élet, amely égbe száll.

Bef.: „Íme az Úr szolgáló leánya” (Lk 1,38)... Vette Szűz Mária a hit kegyelmét, mert a csodák csodáját is alázattal fogadta; élte az isteni élet valóságát, mert erényvirágok égi kertjévé nemesedett. – Így az égbe vitetett az Úr kegyelméből.

5. beszéd: A test is?

(Dogmatikus beszéd; 1945)

Bev.: A feltámadás nagy ajándékát az ég legnagyobb kincseként hirdeti a Mester. – A tanítványok kérdezték is Őt a kezdés nehézségeiről, a több feleség kérdéseiről. És Ő a feleletben a földieknek lelkiekké alakulásával válaszol... Mi lesz tehát a test feltámadásával?

1. A test is feltámad, mert részese a dicsőségnek.

2. De a feltámadást nyert test életjegyei a feltámadt Istenemberéhez hasonlók.

*

b) alcsoport: A Szent Szűz egyéni kiválasztottsága

Itt azután értelmezzük az égbevétel isteni jutalmát.

1. beszéd: Mária mennybevétele ünnepének beszéde: A diadalmas Krisztus Anyja

(Kicsoda a Szent Szűz?)

Bev.: Egyházunk a Szent Szüzet az „Isten Anyja” kitüntető címmel tiszteli. A megtisztelő cím alapja ez: a Szentlélek erejével, a Szent Szűz életének szerepével emberré lett az Úr Egyszülöttje. – De ez az **égi ajándék** hogyan vetette sugarát a Boldogságos Szűzre? Szinte azt mondhatnám: **előrevetett sugárzással** emelte és választotta ki az Isten Anyját, hogy méltóvá váljék arra, hogy belőle szülessék az emberiség Megváltója. Ez pedig úgy értelmezhető: **Krisztus, az Úr Egyszülöttjének érdeme és kegye a Szent Szűz minden kiemeltsége.** – Ma az Isten Anyjának égbevitele napján, tegyük vizsgálat tárgyává **Krisztus személyiségét** és a **Szűz Anya lélektartalmát**, hogy a megrajzolt életképek nyomán világos legyen előttünk a tétel: a **Messiástól vette életének minden kincsét a Boldogságos Szűz Mária.**

1. Kérdezzük tehát először: kicsoda a Mester? A felelet így hangzik: Krisztus a második isteni Személy.

Jézusról így ír az Írás: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!” (Mt 17,5) és: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20).

a) Ezek alapján azt is mondhatnók, hogy az isteni Szeretet olyan tartalom, amely az **emberiség megváltásának ősi forrása.** Sőt még az is mondható, hogy még a „bukott emberiség” is „ex praevisis meritis Christi” kapta az üdvösség reményét. Azért mondja az Írás: „...akit te Jézusnak nevezel, mert ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,21). Majd ugyancsak hirdeti: „Nincsen üdvösség senki másban,

mert nincs más senki az emberek közt az ég alatt, akiben üdvözlünk lehetne” (Ap.Csel.4,12).

b. Az égi ígélet alapján tehát az is leszögezhető, hogy az Ő Személye – az emberiség Megváltója. – Így tehát **mindent** birtokol és életét is **áldozatul hozza**: „Föläldoztatott, mert ő maga akarta” (Iz. 53,7). – Végül pedig az az igazság, hogy mindent Tőle veszünk – a megváltó kegyelemben.

2. Most pedig, felvetve a Szent Szűz személyi kérdését, azt felelhetnők: **Szűz Mária pedig a „teljes kegyelem” átvevője és birtoklója.**

Az ő életét tehát ez jellemzi: ő mindent kap, mert kivételesen magas az ő hivatása. Így tehát benne az isteni ajándék a gyökérszék, amelyből a legtisztább áldozatos élet kisarjad.

a) Égi ajándékának elseje – az **istenanyai kiválasztás**. Ez az isteni előrendelés kiválasztása. Ezért írja az evangélista: „Az angyal így folytatta: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,30-31). – Ezzel pedig egyidejűleg a megváltás áldozatának tevékeny **tényezője** és boldog **átélője**. „... s a te lelkedet is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,35). Ez a **gyökérszék** annak, amelyből **minden** ajándék származik.

b) A második nagy ajándék – a **szeplőtelen fogantatás**. Ezt így jelzi az evangélista: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van” (Lk 1,28). Ezért van az, hogy a Szent Szűz **egész életével** ezt az isteni kegyet tükrözi: tiszta az eredendő büntől és így tiszta a bűn csábításaitól is.

c) Végül kiemelten kimagasló a harmadik isteni ajándék, a diadalmas **menybevitel kegye**. – Ezt a hittételt az élő Hagyomány állandóan tanította, és így az Egyház hittételként hirdeti. Ez is az Egyszülött kegye, amely az egyetemes feltámadás előtt emelte meg az Istenanya kiválóságát. Valóban annyit jelent: ne érje testi pusztulás azt a „kiválasztott”-at, aki életének kiválasztottságával és szolgálatával az emberiség megváltásának „társáldozata”! Aki embertestvéreinek egyetemét az egek felé emeli, annak személyiségét emelje meg a romolhatatlanság kegyével az égi Atya! – Mit mutat mindez? Azt, hogy azért mindenkinél magasabb rendű a Szent Szűz, mert égi Fia érdemeiért a „kegyelmek teljességét” hordozta lelkében. Reá áll ez a szöveg: „Boldogok a Bárány menyegzős lakomájára hivatalosak!” (Jel. 19,9).

Bef.: Mindezek összefoglalásával értelmezhetjük a Szent Szűzet. Alapul véve Szt. Tamás tanítását, amely szerint az Isten Anyja, Mária olyan és annyi égi ajándék hordozója, aki az Isten adta hivatásának beteljesítéséhez (Megváltónk Anyja!) a **viszonylagosan szükségesek teljét** birtokolta. Így tehát a Megváltó – a **Teljesség**, az édes Anyja pedig – a szükséges kegyelmek **teljessége**.

2. beszéd: A diadalmas Asszony

(Dogmatikus beszéd: A diadalmas Krisztus Anyja) (Az előző beszéd más alakja)

Bev.: A „**csordulásig töltött pohár**” a szeretetnek emberi kifejezése. Attól semmit sem sajnálunk, akinek poharát színig tölti a ház gazdája. – Az üdvösség történetében és isteni tervében kegyelmet öntő az égi Atya és kegyelemerőt fogad be az ember „lélekserlege”. – A Szűz Anya menybevitelének ünnepén kérdésként lép elénk a fenti hasonlat, arra a nagy kérdőjelre kér kielégítő feleletet: honnét források a Szent Szűz „lélekserlegébe” a kegyelmek teljessége és hogyan és miképpen telítetik csordulásig lelkének kristály edénye?

1. Krisztus – a kegyelemteljesség valóságos forrása.

Az Egyház tanítása mindig ezt hangoztatja: „ex praevisis meritis Christi” érhet minden embert az isteni kegyelemközlés. A Szent Szűz előrendelése és kiemelése **is** ennek a kegyelemnek eredménye. Reá részesként áll az Írás szerinti igazság: „... ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,21).

a) Az emberiség megszabadítása egy ténybe foglalható: **megváltás**. Az égi Követ hivatása **ugyancsak** feladatba foglalható: **megváltás**. Az Úr előrendelésében – az Ősevangélium szövege szerint – a Megváltó az isteni Szeretet kiáradása. Azért olvassuk: „Úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Az emberiség kegyelmi forrása tehát a Messiás, akinek élete feladata: a **megváltás**. Isten rendeléséből – az idők kezdete előtt és Krisztus végrehajtásában – az időben. – Olvassuk csak a Mester szavait: „Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5); Velem viszont – mindent. Azért: „Maradatok bennem, akkor én is bennetek maradok” (Jn 15,4). „Akkor mindent megad nektek az Atya, amit nevemben kértek tőle” (Jn 15,16). Ezért mondja Szt. Péter: „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Íme: a szent Forrás, akinek életéből a kegyelem

árja csordul. Nem hiába rajzolja egyik nagy művészünk, Nagy Sándor Krisztus Keresztjét az örök élet forrásának. A száraznak látszó keresztgerendák sziklaágyából buggyan az emberiség üdvét adó életforrás tisztító itala. Íme: a kegyelmet közlő Krisztus.

2. Mária – a kiömlesztett kegyelemteljesség befogadója. Kicsoda az, kérdezhetném, akinek élete már az **idők előtt** is legszorosabb kapcsolatban volt az Úr Jézusnak, a kegyelmek ősi Forrásának életével?

a) A Megváltó megjelenésének ígétében szóval is említést nyer – a diadalmas Asszony. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – De idők előtti egybefonódását az az isteni megváltói terv jelzi, amely a **föld emberétől**, Ádám „utódjától” várja a megváltást.

b) A Megváltó Istenember volta is magában hordozza az édesanya előregondolását és előrerendelését, ezért alkalmazza az isteni Bölcsesség ígését a Szent Szűzre az Egyház: „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott; öröktől fogva rendelt engem, ő is idők óta, még a föld előtt” (Péld. 8,22-23). – Mária az első, aki Krisztus kegyelmeinek erejét érzi és Isten szent terveiben a szeplőtelen fogantatás szent kegyét is vette.

c) De ez a kegyelemvétel – a legteljesebb töltekezés. – A kegyelem ellensége a bűn. A Szent Szűz ettől egész életén át ment teremtmény. A fogantatás percétől az egész életen át diadalmas, mert kegyelmének bőségét ömlesztí reá a diadalmas Vezér.

d) De azt se felejtsük, hogy a szövetség nem marad „zárt kehely”, hanem embereknek nyújtott „életserleg”, amelyből hörpínlhet minden megváltott ember. – Így lesz a Szent Szűz olyan „**kegyelem Közlő**”, akinek élete és örök élete az emberiség felé „**Mediatris omnium gratiarum**”. **Forrás** – a Krisztus, **Átvevő** – a Szent Szűz és **továbbvevő** – az ember.

Bef.: „Kegyelemmel teljes Szűz” – imádkozza az Egyház. Szent fohászuk lehet ez is: „csordulásig telt szent Kehely”. Ebben a hasonlatban a Csordító, az örök Forrás – az Úr és a Befogadó – az édes Anya, a Boldogságos Szent Szűz s a felvevő – az ember. Így lesz életital tartálya, a kegyelmek csordítója, az ember szomjúságának kioltója, szent vágyaink táplálója, Édesanyánk. Földön – a hazatérés nehéz területén, az égben – a hazatérés szent közösségében.

3. beszéd: Nagyasszonyunk életállomásai

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz „életállomásai”)

Bev.: Az életállomások jelzői annak a nagy kikezdések sorának, amelyek az emberek életének legjellegzetesebb és legnagyobb fordulatait diktálják. – Mik ezek a Szent Szűz életében?

1. Az isteni kiválasztás örök „ideje”.

Induljunk meg azzal a bölcséleti és kinyilatkoztatott tétellel: Istenben minden előre él. És mi ez?

a) Ez az isteni és öröktől fogva való előrerendelés. Minden történésre áll, de a megváltásra és személtre különösen. Ezért olvassuk: „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld. 8,22).

b) Az ember üdvösségét szerető Isten rendelkezése. Ezért mondja az Írás: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – Mindez az **előkészítő lépésnek**, állomásnak mondható.

2. Az Isten Anyjává való nemesedés szent pillanata.

Az élet isteni tervében megváltó szerep vár az „Asszonyra” is. De ez a terv akkor lesz isteni tett, amikor az életbe lép a „megváltás lepergése”.

a) Az „**időben jelentkező örök terv**” valósulásának pillanata ezt a nevet viselheti: Annuntiatio! Ezt írja le így az Írás: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van... Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége. (Lk 1,28 és 31 – 33).

b) Benne kettős a mozzanat. Szól az Úr angyala (Lk 1,28), és alázattal behódol az „Úr szolgáló leánya”: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). – Ez már a második állomás jelzése.

3. Az égi hazatérés diadalmas időpontja.

Az előző állomások – a földi életének csúcra való emelkedési kegye. – Az emberek egyike – az Istennek Anyja: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,32). A mostani álló-

más pedig – egész életének megdicsőítése. Égbevitetik a Szent Szűz, hogy az egyetemes feltámadás előtt megdicsőültessek. Talán ez a kifejezés helyén való: „asszonyok eleje”, mindenekfeletti kegyelmek hordozója – az emberek megdicsőülésének is legelseje. – És az egész életpálya? Olyan **szolgálat**, amelynek **jutalma** az égi Atya kiemelkedő kegy – ajándéka.

Bef.: Életállomásait ünnepeljük és **életszolgálatáért** magasztaljuk.

4. beszéd: Salve Regina

(Dicsőítő beszéd: Hódolatunk alapja)

Bev.: Amikor művészek lelkéből kipattan a dicsőítő ének és felcsendül a szerető nép lelkében a magasztalás, akkor gyökérzetét és alapját keresi ennek a hódolatnak a figyelő ember. – Miért zeng ilyen diadalmasan az emberi lélek?

1. Mert a Szent Szűz örök időktől az Isten kiválasztotta. Az isteni életterv szerint minden ember **valami jószágot** hordoz. Olyan, mint

Ibsen szerint Peer Gynt. – De a Szent Szűz **többet** kapott. Sőt teljes igazság: az emberi élet **legteljesebb** kincsét vette.

a) Az emberiség egyetemes „**terhétől**” ment! „Status lapsae naturae” tagja minden ember – a Tridenti zsinat döntése szerint. De ez a döntés is kiemeli, hogy nem akarja belezárni ebbe a keretbe a Szent Szűzet, az Isten Anyját.

b) Mégpedig azért, mert ő az isteni kegyelem teljével áldott: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28). Ez azután nemcsak **mentességet** jelent, hanem az **igazi és kiemelt ember** minden kegyének teljességét jelenti.

c) Olyan „áldott”, aki a „**kegyelem teljességével**” mindig a „bűnfelettinek” gondolandó és az „erények teljes tükrözőjének” hirdetendő! Így az ember lelke is eleven igényléssel igényli, hogy a bűntörő „Asszony Ivadék” **törzse is** a bűn felett uralkodó hatalom legyen.

2. Azért a Szent Szűz az „idők forгатagában” Isten áldotta.

A megtestesülés örök isteni terv, de a megvalósulás időben teljesülő esemény. – Ebben a történelmi rendben milyen helyet foglal el a Szent Szűz?

a) Isten Egyszülöttjének Anyja. **Angyal** hirdeti: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiát szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia” (Lk 1,31-32). Fiát az Úr Egyszülöttjének mondja az **égi Atya**: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Az egész emberiségnek Édesanyja. Olvasd csak ezt a szöveget: „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” (Jn 19,26-27). Ennek hallatára reá fogsz jönni, hogy János apostol képviseli az emberiséget, és **mindannyiunk Anyja** leszen a „Mater dolorosa”.

Bef.: Mi tehát a dicséretünk alapja? Rövid felelet ez: az Isten előrerendelő kegye s egész életén át ki – és reá árasztott „kegyelem teljessége”. – Ezért vagyok boldog, hogy Királynémmak üdvözölhetem az Úr Egyszülöttje Anyját.

5. beszéd: Kisboldogasszony – Nagyboldogasszony

(Erkölcsei beszéd: Szűz Anyánk életértéke)

Bev.: Milyen értelmű vagyunk ennek a kettős tisztelő címnek: „Kisboldogasszony” és „Nagyboldogasszony”?

1. A gyermek Mária – a „Kisboldogasszony”.

Ez a születésnapjé. Olyan tiszteletet diktáló megszólítás, amely ünneplésre készíteti a családok apraját – nagyját az édesanya születése napján... De ezért hangolja szeretetre az „embercsalád” minden tagját az Édesanyánk születése napján is...

a) A „Kisboldogasszony” boldogságának forrása: az előrerendelésen indul: „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld.8,22).

b) Ezt a szép szöveget így magyarázza a liturgia: Boldog, mert elhivatott. Ez az isteni kegy azért lesz a boldogság alapja, mert **isteni élethívás** leszen a „Szűz” szolgálata. Olvasd csak: „Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmanuel lesz” (Iz. 7,14). Ezt a nagy „előrerendelési kegyet” megtisztelő bevezetésül mondhatja az Írás: „...elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába

egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták. Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,26-28).

2. Az égbeszállt Mária – a „Nagyboldogasszony”.

Az Úrattyánkhoz térés – az életszolgálat befejezése. Ez ugyan a megváltás egyetemes égi kegye, de az élet után való közvetlen megdicsőülés az Istenanya ajándéka. – És ennek oka?

a) Mária – az üdvösség szolgálója. Rajta keresztül születik a Megváltó: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia” (Lk 1,31-32). Az ő szenvedő és áldozatos életén át tevékenykedik: „Simeon áldotta őket és így szólt anyjához, Máriához: „Sokaknak romlására és föltámadására lesz ő Izraelben: jel, amelynek ellenszegülnek – s a te lelkedet is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon a sok szív érzése” (Lk 2,34-35).

b) Mária – az üdvözülés szenvedő segítője. A mi életünk üdvözülésének segítője, mert a szenvedő élete részünkre szóló kegyelmek forrása.

c) Mária – az égi jutalom kivételes módozatú birtoklója. Mindnyájunkat hazavár az égi Atya. De Egyszülöttje Anyját **előre dicsőíti** az isteni Szeretet kegyelme.

Bef.: Földre született a „Kisboldogasszony”, a mennyek Királynője. Azért zengi diadallal az Egyház éneke: égbe vitetett Mária, örvend és áldó énekkel Urat dicsőít az angyalok serege.

6. beszéd: Nagyboldogasszony

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz kiváltsága) (Lásd: 5. beszéd)

Bev.: A magyar nép a „nagy” jelzőt igen – igen gyéren függeszti az emberek neve mellé. **Nagy** – a fejedelem, **nagy** – a nádor, a **nagyurak** és **nagyasszonyok** – a hitvespárok –, tehát a **kölcsönösen** kiemelt emberek. – A Szent Szűz neve elé így függeszti: Nagyasszony és kiegészíti imigyen: **Nagyboldogasszony**. – De miért nagy?

1. Nagy – a szeplőtelen fogantatás kiváltságában.

a) Nagy ő – az **előrerendelés** kegyében. Ez az élet hajnala.

b) De nagy ő – az elhivatottság tényében: **Isten Anyja**.

c) Nagy ő – az Isten Fia gondozásának feladatában.

d) És nagy ő – a mennybevitel csodájában. Akit gyermekei közé fogadott a földanya, akit kenyérral táplált a föld, annak ölelő karjai nem zárhatták magához az osztódás gyengeségével, mert égi Atyja várta és fogadta testével, lelkével. Ez a feltámadás csodája: nem lát pusztulást a teste! – Nem úgy, mint a többi ember, akiről olvasd csak: „Mivel az ember hivalkodása által jöttek a világra, hirtelen elmúlás vár rájuk” (Bölcs. 14,14).

2. Boldog – a lélekélet és az igaz feltámadás szent csodájában.

Boldog az, aki a földből és annak örömeiből keveset kapott?... Hiszen kicsoda ő? Mária – az ácsmester jegyese, édesanyai titkával – Betlehem zárandoka, a szent percekben a városon kívüli istálló megtúrtja, Simeon prófétától örök jövendölését hallja, Egyiptomba menekül, Názáretben ácsmester házában gondozója, három éven át Fiától elszakadt, keresztutat járt, halált látott, „Pieta”-ként a holttestet ölébe fektette. – Így tehát **Boldogasszonynak** mondható?

a) **Csak akkor**, ha más szemmel nézzük. Illetve, ha ő az „**egy a szükséges**” szemszögéből néz és ítélkezik. – Így az isteni és lelki életkincsbírási adja a boldogság – tartalmat. Így – Nagyboldogasszony, mert a legnagyobb tettnek, a megtestesülésnek és megváltásnak áldozatos résztvevője és odaadó szolgáló leánya. Boldog tehát – az élete.

b) De még boldogabb – a csodás feltámadása. Ez már tetőzése az élettartalomnak és égi jutalma a földi életnek.

Bef.: Méltán tiszteli a jó nép az Isten imádása **után** következő legnagyobb **tisztelettel**. **Imádás** – az isteni Fiúnak, és **hódolatos tisztelet** – a Nagyboldogasszonynak, a tisztaságos **Anyának!**

7. beszéd: „Nagyboldogasszony”

(Szóegzegézis: „Nagyboldogasszony”)

Bev.: Nagyboldogasszony ünnepén, a Szent Szűz égbevitelének nagy napján elszerényedő lélekkel, iskolás gyermekként üljetek a templom padjaiban, hogy igénytelen iskolamesterként tanító szavaimmal magyarázgatssam nektek a Nagyboldogasszony fogalmának élettartalmát. Az iskolás tanítás

elemi alakja azzal végzi munkáját, hogy szétbontja, részekre szedi azt a fogalmat, amelynek tartalmi magyarázatát adni akarja. – Hadd kövessem tehát én is ezt az egyszerű, iskolás módszert, amikor a Szent Szűz neve mellé tett „Nagyboldogasszony” szavát értelmezem. – Amikor az Egyház a Szent Szűz legnagyobb ünnepén hódolatos szeretettel a legkiemelkedettebb dicséretet akarja zengeni, akkor **Boldogasszonynak** és **Nagyboldogasszonynak** mondja az ég Királynőjét. Ezeknek a fogalmaknak tartalmi része tehát olyan értéket akar elénk tárni, amelynek helyes értelmezése a mi életünkre is érzeteti jótékony hatását.

1. „Boldogasszony Anyánk...” – zengi az ének.

Ez az első dal, mely örömmel hangolja a magyar ember lelkét. Benne zsong a múlt szenvedésének minden szomorúsága, de belőle zendül ki a jövő képeinek szépséges reménye. A **múlt** sírva zokog, de a szebb **jövő** bizakodva villan a várakozó ember elé... A **boldogság** fogalmához – **emberi** elgondolásban – a vágyak beteljesülése, az örömök birtoklása tartozik. Sokszor még olyan értelmezésre is lesilányul, hogy kizárólagosan a földi örömökre korlátozódik a „boldogság birtoklása”.

a) De valóban kevés értékű az átfutó és **csak** a földiekre korlátozódó boldogság. Így nem is lehet boldog, aki csak ezt birtokolja. Azért mondja a Mester: „Ne gyűjtsetek kincset a földön...” (Mt 6,19).

b) Az égiek birtoklója – az élet igazi boldoga. Szűz Anyánk a földön is az **Eget hordozza**. Ő volt az igazi **Atlasz**, akinek vállán pihent az **Ég**. Azért, mert ő az Úr Egyszülöttjének Édesanyja. Ő **lesz**, aki az eget birtokolja... Ezt jelenti a mennybevitel kegye. De valóban ő **lett** az, aki a feltámadás kegyével az ég Királynője. Ezt jelenti a „megkoszorúztatás” dicsősége. Lám! Így lesz ő Boldogasszony a földön és az égen.

2. De megáll – e ennél a titulusról a magyar nép? A Szent Szűzet „Nagyboldogasszonynak” is titulálja a magyar.

Ez a második nagy címjelzése. A lényeg itt: a **nagy** fogalma. A „nagy” fogalma: **felemelkedést** jelent. Ő tehát felettünk áll. – De miben?

a) Az isteni kegyek bőségében. Ezért olvassuk: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28).

b) Az istenien tiszta élet – magasságában. Ezt hirdeti az Írás: „...elküldte Isten Gábor angyalt Názáret nevű városba egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

c) Az alázatos élet szépségében. Ezt tündökölteti az Írás: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történiék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

d) A szenvedés áldozatos viselésében. Erről szól az Írás: „...s a te lelkedet is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,34) és: Jézus keresztye mellett ott állt anyja...” (Jn 19,25).

e) A megdicsőülés kegyelmében. Lásd: „Assumptio”. Ezért **nagy** – a mi Boldogasszonyunk. Majdnem ezt mondom: **nagysága** – az Isten adta **tárgyi valóságon** épül és **boldogsága** a nagyság **alanyi** élvezésén alapszik.

Bef.: **Nagy** ő – az isteni adományokban és **boldog Asszony** – a nagy kincsek élvezésében.

8. beszéd: Boldogasszony élete

(Történelmi beszéd: A Szent Szűz élete)

Bev.: Az ember Isten különösen kiemelt teremtménye. „Isten képe”: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette...” (1Móz. 1,27). De Krisztus kegye nyomán az isteni természet hordozója: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). – És a Szent Szűz?

1. Anna leánya...

Ez a közvetlen származása és az emberi nem egyetemébe való bekapcsolódása. – Így tehát életünk öröme, hogy ő is embertörzsünk egyik **testvér hajtása**. – De közvetlen törzse?

a) Jessze virága. Így Ábrahám, Izsák, Jákob, Júda hajtása (Lásd: Jézus nemzetségtábláját: Máté 1.fej.).

b) Dávid sarjadéka. Olvasd csak: Ap.Csel. 13,22-24. Sőt arra is gondolj: azért megy Betlehembe, hogy összeírassék „Dávid városában” (Lk 2,4).

2. **Szentlélek mátkája**. Ez pedig azt jelenti: ha egyetemesen mindenki testvére, mégis – **belső megemeltetésben** – minden asszonynak **elseje**. Ezért mondja az Írás: „Áldottabb vagy te minden asszonynál” (Lk 1,42). „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35). – Mi ő? Olvasd csak az Írást és hallani fogod, hogy a felelet ezt csendíti: Isten Anyja. A szó szerinti szöveg így

szól: „Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,43).

3. Egek megdicsőült Királynéja.

Ez – életjuttalom. Mindnyájan odatörünk, de csak az „Úr házanépévé” magasztosulunk. Őt választotta – erre rendelte. Megemelt élete – erre hívta. Isteni élete – erre méltatta.

Bef.: Szűz Anyánk is – „Isten képe”, de a „**tökéletes ember képe**” és végül az Isten Egyszülöttjének Anyja.

9. beszéd: Előttünk járt

(Erkölcsei beszéd: Örök útmutatónk)

Bev.: A Mesterről így szól az Írás: „...mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1). Jelezvé: a cselekvő Mester tanít. – És Édesanyjáról hogyan kell gondolkodnunk? Élettel – életre tanít. – Hogyan?

1. Názáreti zárt élettel tanít.

Az életben **élő** Szűz élete állandó – élettanítás. De itt arra gondolunk, hogy a **belső**, csak egyénien és zártan ismert élete **is** tanító példa. Mert mit mutat ez az élet?

a) Szűzien tiszta életvezetést. Igaz, hogy ezt ő maga tudja, de ezért Isten velünk is tudatja. Angyal hirdeti: „...elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). Ebből azután az következik, hogy a földi életet élő szülők és családok értékelik és tisztelik. Így azután a mi életünknek is ez a tény a tanítója. Az ifjúság szűzi élete – az igazi élet előkészülete (érinthető: a „tiszta vér” problémája!).

b) Erre hivatkozik az isteni kiválasztása: „...elküldte Isten Gábor angyalt... egy szűzhöz... Máriának hívták... és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van” (Lk 1,26, 27 és 28). Őt Isten Anyjává választotta az Úr: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

c) És minket mivé választ? – Vagy: **szülőkké** (földi élet). Így az emberiség nagy részének ez a szent hivatása. Vagy: **lélekszülőkké** (lelki élet). Ez a szülőknél is hivatása, de a „lelki érintetlenségre hivatottak” (papok, szerzetesek stb.) különös hivatása a lelkiek szolgálata. Vagy: **szociális szeretet angyalai** (szociális szolgálat). Ez pedig azok szent kötelessége, akik a házasi, vagy egyházi élet kötelességén kívül élnek a tiszta élettel! Ezek az utóbbiak sem „élettelen kórónék”, hanem Isten előtt igen – igen kedves lélekéletet segítő és szülő – lélekszolgák.

2. Szolgálati készséggel ilyen munkára indít.

a) A Szűz életében kiemelkedő mozzanat: hallja a szót és vállalja a feladatot: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: törtéjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38)

b) Mi is halljuk az isteni hívást; kövessük a lélek!

3. Megdicsőülés tényében erre lelkesít.

Az élet záró mozzanatának látszik a halál. Ezzel szemben így szól a Mester: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

a) A Szent Szűz – a **halála után** feltámadott. Ez az ő kivételes égi kegye.

b) Mi itt is követjük. Ez az ember igazi értéke. Ezért mondja az apostol: „Ha aztán elmentem és elkészítettem a helyet, ismét eljövök, és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok” (Jn 14,3).

Bef.: Tanít – **életével** a Szent Szűz. Kövessük **életünkkel** a Szent Szűzet! – Így égbevitetünk – az utolsó napon.

10. beszéd: Mesterünk nyomán...

(Erkölcsei beszéd: Szűz Anya Fia követője)

Bev.: Az élet természetes rendje: gyermek jár a jó anya nyomán. – Az Isten Egyszülöttje, az Atya legnagyobb **élő ajándéka** – előljár, és „malasztal teljes Anyja” csak a nyomdokában haladó. – Milyen úton követte égi Fiát az Anya?

1. Járt a – a szenvedés útját...

Boldognak mondták és mondjuk a Szűz Anyát, mert égi a hivatása és felemelt az öntudata. – De a földi értelemben vett boldogság-e az ő életútja?

a) Az Úr terve szerint – szenvedéseket jósol neki a próféta: „...a te lelkedet is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,35). És amit jóslott Simeon, azt át is élte – a „Mater dolorosa”.

b) De miért lett Golgota – szerű az életútja? Azért, mert Fia áldozatának ő is részese. Ennek pedig **lélektani** mozzanatai: ő a szenvedő Mester földi Édesanyja. Az anya pedig átéli fia szenvedéseit... Ő a szenvedések és áldozatok részese. „Sokaknak romlására és föltámadására lesz ő Izraelben: jel, amelynek ellenszegülnek – s a te lelkedet is tör járja át...” (Lk 2,34-35). Az isteni Áldozatból a Vele szenvedés útján ő is részt követel. Ő a kereszt fájdalomának viselője. Ezért olvassuk az Írást: „Jézus keresztje mellett ott állt anyja” (Jn 19,25). Elgondolhatjuk, hogy mit érezhetett **közvetlenül** a Keresztnél...

2. Vette a megdicsőülés csodás ajándékát.

A halott Mestert gyászos sírbafektetés követi. De a temetés után „haza” – hívja égi Atyja.

a) Angyali ajkak hirdetik a „Mester sorsát”: „Mit kerestek az élőt a holtak közt?” Nincs itt, föltámadt. Jusson eszetekbe, mit mondott nektek, amikor még Galileában volt: az Emberfiának, mondta, bűnös emberek kezére kell kerülnie, keresztre feszítik, de harmadnapra föltámad” (Lk 24,5 – 7). Ez az Isten terve beteljesítésének diadaléneke.

b) Ugyanaz az Őt követő Édesanya sorsa... Ő is halált hal; de ő is dicsőségesen feltámadott. – Így lesz ő is a diadalmas Mester életmagaslatának részese és megemeltje.

Bef.: Az üdvösség szent történetében fordított a rend. Minden a Fiútól, a Fiúért és Fiúnak!!! Így azután igaz ez is: **a Fiút – követi az Anya**. Ez a Szent Szűz áldott életének története és földi vonatkozásban – záró mozzanata.

11. beszéd: Atyjához tért a halál után

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz feltámadása)

Bev.: Mi a Szent Szűz megdicsőülésének belső tartalma és kiemelt isteni kegyelme?

1. Nem tért „földanya” ölébe.

Ez pedig – egyetemes cél. Hisz Isten szava így szól: „...por vagy s vissza kell térned a porba!” (1Móz. 3,19). De a Szent Szűz „mennybevitele” ennek az egyetemes tételnek kivételes megváltoztatása.

a) A halál az élet végnélkülien kiteljesülő útjának – **prelúdiuma**. Az anyagi vonalon szertebomlással kezdődik. – Ennek mozzanatai: a lélek elválik a testtől... A test visszatér a földbe... A föld „sajátjává teszi” a testet... A lélek visszatér az égbe... Az utolsó ítéleten a test is feltámad velünk.

b) **Ezt** nem várta be a Boldogságos Anya. Az **Egyház élő tanítása ez**; az emberi ész pedig így értelmez: az ő élete – összefogás, és nincs benne teljes szakadás. Ő Istené volt – a fogantatás **örök** percétől; így nem a **földnek martaléka**, hanem „**Isten hazavártja**” a halál percétől fogva.

2. De felemeltetett égi Atya keblére.

Ez is egyetemes hivatásunk.

a) Mi az emberek életsorsa? Idetörés, de a várakozás prelúdiumában. Ideérkezés, de az utolsó ítélet döntésével. Azért olvassuk ezt a szent ígét: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34).

b) És a Szűz Anyáé? Lelke egyesül a testtel és égbevitetik – a feltámadás kegyével. Ez a most kihirdetett hitcikkely valóságos tartalma és boldogító igazsága.

Bef.: Itt is az isteni Fia életét éli és követi. Tevékeny részese a megváltásnak, boldog birtokosa a feltámadásnak.

12. beszéd: Feltámasztás és feltámadás

(Dogmatikus beszéd: A feltámadás)

Bev.: Az Evangéliumban Jézus csodái között több **feltámasztást** említ az Írás. A naimi ifjú, a halott leány, majd Lázár feltámasztása... Mi a különbség a **feltámasztás** és a **feltámadás** között?

1. A feltámasztás a további földi életre szól.

A halál egyetemes terhe az ember életének. Örök igazság: „De meghaltok, mint más ember, elhulotok, mint akármely főember” (Zsolt. 81,7) és: „Ki az az élő ember, ki a halált meg nem látná, és lelkét az alvilág kezéből megszabadíthatná?” (Zsolt. 88,49).

a) Az élet vége a halál. Legalábbis így látszik. Mert földi értelemben – egyetemes igazság, de még

mindig kérdés: minden porcikában győzelmes – e a halál?...

b) A földi élet folytatása – a feltámasztás. Elméletben lehetséges és emberi áhítozás. De isteni tett nyomán – valóság és igazság. Lázár élt, a Mester feltámasztotta, és új földi életet folytatott. „Lázár, jöjj ki!” A halott (azonnal) kijött. Lába és keze pólyával volt körütekerve, arca pedig kendővel bekötve. Jézus így szól: „Oldjátok fel őt, hogy járni tudjon” (Jn 11,44). – A feltámadt naimi ifjú tradíció szerinti életéről ír Bulwer: „Pompeji utolsó napjai” c. regényében.

2. A feltámadás az örök otthonban való megdicsőülés.

Ez valójában az élet célbafutása. Alapjában – isteni kegy, eredetben – a Megváltó érdeme.

a) Ez **egyetemes** emberi életvég. Ezért olvassuk, hogy az utolsó ítéletben még a test is ítéletet kap! „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34) és: „Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre, mely az ördögnek és angyalainak készült” (Mt 25,41).

b) De az utolsó ítélet **előtti** feltámadás – Isten különös életkegye. Ez a Szent Szűz földi életének végállomása. Mintha így fogalmazható volna ennek értelme: Szent Fiával az üdvösség szolgálója, Szent Fia érdemeiért a feltámadásban is **követője**.

Bef.: Az örök életre mindnyájan feltámadunk, de az Istenanya – a porráválást elkerülve – égi Atyja kegyéből már megdicsőülve feltámadott.

13. beszéd: A mi szent áhítozásunk

(Erkölcsei beszéd: Lelkünk ősi vágya)

Bev.: Atyánkhöz vágyunk, pedig – látszólag – földanyánk ölébe térünk. De mégis az a csodálatos, hogy, a közvetlen és egyetemes tapasztalat mellett, nem tudunk megnyugodni ebben a szemünk előtt lejátszódó igazságnak követelődésében. „**Földanyánk**” ölébe zár (sír!), de **égi Atyánk** karjait áhítózuk! – Mi a lélek igazi tartalma és tudata?

1. Kevés nekünk a föld.

Pedig örök igazságot hirdet az Írás mondván: „...por vagy s vissza kell térned a porba!” (1Móz. 3,19).

a) Belőle vétettünk. Ez az alapigazság. Elemien érezzük, hogy testünk por és hamu. Ezért mondja az Írás is: „Felelvén erre Ábrahám, mondá: Ha már egyszer elkezdtem, hadd szóljak Uramhoz, noha por és hamu vagyok” (1Móz. 18,27).

b) Belőle élünk. Ezt is érezzük és tudjuk. Ezt is így tanítja az Írás: „Majd mondá az Isten: Íme, nektek adtam minden füvet, mely magot hoz, a földön, s minden fát, melynek benn a gyümölcsében van fájának megfelelő magva, hogy eledeltekre legyen” (1Móz. 1,29).

c) Hozzá térünk. Mintha azt mondaná a temetés ténye: hazavár az „édesanya” méhe! És? És? Mégis kevés ez nekünk! „Többre születtem!” – ez a lélek mélyéről előrelöbbanó jelszó.

2. Örök igényünk az ég.

Merre törünk?

a) Ha csak fizikailag gondolkodunk, akkor is reádöbbenünk, hogy felfelé fejlődve növekszünk és nézünk. Szemünk – súrolja az eget. És felfelé nézve felfelé törünk. Ez **életjele** annak, hogy mi az élet igazi iránya.

b) Atyát keresünk. Ez már a személytelen „földanya” után – a **személyes Atya** keresése: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). – Egek felé törünk. Valamiképpen közös vágyunkat elégíti ki a Mester, midőn így beszél: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

c) Egekben kiteljesedünk. Ez a vágy csak áhítozása az ember lelkének? Gyökere: a lélek Istentől eredezett képvisége. De a valóság a Mester szava szerint: „Aki eszi az én testemet és issza az én vére-met, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon. Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital” (Jn 6,54-55).

Bef.: De kik ilyenek? **Minden** ember! Még az is, aki tagadja! Honnét tudod? Onnan, hogy az ilyen tiltakozó is ezt mondja: ha „ez álom lenne is” – boldogságának örömét adná...

14. beszéd: Kik az „örök otthon” várományosai?

(Erkölcsei beszéd: Kiké a mennyek országa?)

Bev.: Az egyetemes törtetés ellenére nem mindenki a cél előője. – A „szabad ember” választhatja

életútját és meg is törheti életlendületét. Az „anyagi öröm” elvonhat a „szellemi örömök” területéről. – De kik veszik birtokba az Isten országát?

1. Akik hallva hallják, hogy „csak egy a szükségés”.

Az Úr szava az egész világon csendül, és benne hangoskodik ez a szó is.

a) Isteni ige tehát ez a mondat is (Lk 10,42). Tartalma: értékmérés. Mintha visszhangja volna ennek az igének: „Gyűjtsetek kincset a mennyben” (Mt 6,20).

b) Isteni segítséssel valósítható ez is. De benne cseng az az igazság is, hogy valósítandó és valósítható. Isten mindig velünk. „Ha van valami lehetőséged rá, szánj meg minket és segíts rajtunk” (Mk 9,22).

c) Emberi erőfeszítéssel életté tehető ez is, amit Jézus válaszolt: „Ami a lehetőséget illeti, minden lehetséges annak, aki hisz” (Mk 9,23). Ez pedig úgy értelmezendő: Si potuerunt hi et hae...

2. Akik élve élnek az „egy a szükségés” boldogságát. Itt arról van szó: a hallás után – **élet** következzék.

a) Az isteni szó – útmutatás. Ez – látás. Gyökérszava ez: „Én világosságul jöttem a világra, hogy aki bennem hisz, ne maradjon sötétségben” (Jn 12,46).

b) Az élő élet – útjárás. Ennek módja pedig ez: lépj arra az útra, amely a Mester nyomait mutatja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam” (Jn 14,6). – Ez pedig: **tevékenység**. És ennek eredménye? Közeledés az Úr felé? Igen is és nem is. Nem közeledés – **térben**, hanem közeledés – **tökéletesebb életben!** Istenkép kialakításában: „Ti olyan tökéletesek letygetek, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48).

Bef.: Ezek érik el, és így én is **elérhetem** Isten országát.

15. beszéd: Szűz Anyánk kíséretében

(Erkölcsi beszéd: Szűz Anyánk nyomdokán)

Bev.: Vezérek irányítanak a földön, isteni küldöttek vezetnek az égbe. Ez az isteni elgondolás. – És ebben a tételben milyen szerep a mi égi Anyánké? Ő az ég kiválasztott Küldöttje. Milyen tehát az életünket irányító szerepe?

1. Mögötte kell járnunk – az áldozatos életben.

A Szent Szűz az ég Ura **kiválasztottja**.

a) Mindnyájan választottak vagyunk. Tehát – a **mi hivatásunk arányában**: hozzá hasonulunk. Az ő küldetése: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,31 – 33) – (Szülés!). A mi küldetésünk: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). – (Hordozás!).

b) Az ő vállalkozó alázata – mindnyájunk szent életpéldája. Az ő élethangja: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: törtéjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). Amire minket hív az Úr, azt hűségesen kell teljesítenünk. A mi szavunk: „Szólj Uram, mert hallja szolgád” (1Kir. 3,10/).

2. Vele kell célba futnunk a dicsőséges életben.

Minden törtető célba akar jutni. Az ember célja: az örök élet. „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

a) Szent Szűz Anyánk mennybevitale a célérés. Jutalma: az áldozatos életnek.

b) Nyomdokain járva minket is vár az istenies életcél. Jutalma: az Istent szolgáló életnek.

Bef.: Földön járó Anyánk – égi utat mutat és égi hazába juttat.

16. beszéd: Az igazi Éva – arc

(Erkölcsi beszéd: A női ideál)

Bev.: Hol születik az „igazi Éva” eszményképe? – A fiatal leánynemzedék fehér ruhát ölt és virágfüzérrel jön a Szent Szűz oltárához... Dicséretért zárandokol a templomba. Az ifjúság férfinepe este megy a templomba, hogy az oltár előtt alakítsa ki imádkozva, a Szent Szűzre nézve – a női ideál kontúrozta képét...

1. A művész a műterembe vonul. De már előbb gondolkodott: az ifjúság **templomba** megy, hogy ott alakítson ideált... Mit lát? A szenteket és a Szent Szűzet. Ezekről mintázza... Olyan is! Szent és isteni.

2. A salakember az utcát járja...

Onnét mintázza. Olyan is! Sár és por. Hulladék és rongy...

Bef.: Mi az Úr előtt imádkozzunk, a Szent Szüzet nézzük, hogy a **mi** „Éva ideálunk” is a templom csendjében mintázódjék! Innét induljon ki eszményben és növekedjék életben.

17. beszéd: Megváltásunk sarkkövei

(Dogmatikus beszéd: Földi életünk sarkpontjai)

Bev.: A tudomány, különösen a számtan tudománya arra tör, hogy egyszerűsített **képletekbe** foglalja az igazságokat. Még az általános iskolás kis gyermek is megtanulja, hogy a **kocka** legegyszerűbb kifejezése ez a képlet: a^3 . Magyarul: szorozd a kocka oldalának hosszát háromszor önmagával és megkapod a kocka köbtartalmát. Ugyanezt tudja a famunkás is, aki köbméterrel méri a fáját... – A katolikus vallásban is megkeresendő az a leglényegesebb **képlet**, amelynek összetevői alkotják a mi válásunk lényegének lényegét. Ez a képlet így szól: a Kereszt és a fájdalmas Anya. A **Kereszt: megváltás**, és a **Szűz Anya: az előrevetett első gyümölcs**.

1. A szent Keresztfa.

Az első, a mindenekefeletti, a belső értékben egyetlen szent jel, amely a többi tételt magyarázza, illetve fénybe vonja. Ez egy isteni képlet, amely minden isteni jóságot egybefoglal. – Mit mutat?

a) Az Isten szeretetének csodás felénk fordulását: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Az áldozatnak égi értelmezését: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit... Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (2Pét. 1,4 és 1Pét. 1,18-19).

c) Az emberélet igazi útmutatását. Legyen telített a lélek – szeretettel, és éljük az életet – önfeláldozó készséggel. Így **nem fogy** el az élet, hanem a szeretet légkörében kibontakozik, megsokszorozódik és így kiteljesedik.

2. Az áldozatos Anya.

A kereszt a **mindent adó és magyarázó**. – De van – e második lényeges pont is?

a) Igen! A Szűz Anya, kin **elsőnek** ült diadalt a megváltó Kereszt életerejére, és aki segítőtársa lett földi életében a Kereszten függő, áldozatot bemutató Szent Fiának. – Pontosan kell tudnunk: Krisztus a Megváltó és a Szent Szűz az első élvező, az isteni élet igazi gyümölcse. – Életéről ezt tudjuk: **szep-lőtelenül fogantatott** – a Messiás érdemeire való tekintettel. A **Messiás Anyja lett** – az Ige megváltást adó szent emberrélevésével. Az **egész emberiség Anyja lett** – a Krisztus végrendelkező szent szavaival. Az **egész emberiség örök példaképe lett** – a büntetlenség égi kegyelmével. **Ő az, akin nem diadalmaskodott a sátán**, mert égi előrendeléssel ennek fejét törő Istenanyának rendelte az Isten.

b) De hol érvényesült benne a szent Kereszt vércsordulása? Abban az isteni **előrerendelkezésben**, hogy a Megváltó Vére hullatásának érdeme az ő isteni kiválasztásának és „kegyelemmel teljes” kiemelésének kegye. – Nem ő maga kiemelte értéke, hanem a Kereszten halált haló Fia az ő kiválasztásának alapja és gyökérzete. – Íme így értelmezendő az ő életének, **mint elsőnek**, a „megváltott nemzedék” közé iktatása. Reá nézve **nem szüksége a büntől való tisztulás**, de az ő szeplőtelenisége is a Kereszt érdemeinek előre vetett szent fényvetése.

Bef.: Ha megfigyeljük, akkor láthatjuk, hogy Egyházunk mindenütt keresztet állít és minden kegyelmét, áldását a Keresztből sarjadoztatja. „Engem azonban Isten őrizzen attól, hogy mással dicsekedjem, mint Urunk Jézus Krisztus keresztjével” (Gal. 6,14). Ez annyit jelent: a Kereszt a mi üdvösségünk. Ezért van az, hogy még a legendák is a szent Grál áldását a Kereszten csorduló Szent Vérből eredeztetik. – És a Szent Szűz? Mindig úgy áll előttünk, mint a Megváltó művének első, isteni sarjadéka. Szűz Anyánk – az Istenember Anyja, és a megváltó Kereszt a szent életkegyelmeinek csodásan ömlő szent forrása! Mindenünk Krisztus, a Megváltó és boldogságunk az első „megszentelt”, a Szent Szűz Anyánk.

18. beszéd: Az állandó segítség

(Erkölcsei beszéd: A szerető segítő) – (1954)

Bev.: A nagy versenyek futó népét gondos kísérők övezik és üdítik a küzdelem idején. – Vajon milyen módon erősítik az „élet küzdőjét” a harcok arénáján?

1. Lélekbe dalol az isteni hitnek biztató muzsikája. Itt az elméleti beállítás a fontos. – Ennek belső értelme?

- a) Ennek alapüteme: végnélküli az élet.
- b) Ennek lendítő kísérete: az isteni örök Szeretet. Így: isteni életre indul az ember.

2. Segítő kezet nyújt a Szentléleknek égi Arája. De világos és magasztos céllátás mellett erősítés kell számunkra. Honnan vesszük ezt?

- a) A Szent Szűz emberi életet élve emelkedett égi Atyánkhoz.
- b) És így nyomán járva emberi együttérzéssel segít égi hazánkba. A Szent Szűzhöz így fohászunk: bűnösök menedéke, szomorúak vigasztalója stb. stb.

Bef.: A „nagy verseny” égi pálmája a szentek örök gloriolája.

19. beszéd: A megdicsőítő megemelés (1954)

Bev.: Az élet képét eléggé jól jellemzi a rónák, dombok, hegyek és ormok változata. Minden fennsíkjáról más és más a kilátás. Sőt, más és más a levegő... Az emberi élet ugyanis az életszintájak változatát tárja elénk, és mi életmagaslataink birtoklása arányában látunk, vágyakozunk, élünk és birtokolunk. – Milyen magaslatokban járjon és éljen az egekbe emelt Boldogasszony népe?

1. Földieken dolgozzék...

Isten otthonnak adta, ember otthonként használja.

- a) Ez az otthonod („testvéri ház”)...
- b) Ez az edző és küzdő tered (Arena vitae. Isten terve – az erős ember). „Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1).

2. Égiek után áhítozzék...

Az anyag ura az ember és szellemiek áhítozója a zarándok.

- a) A szellemi igaz, jó és szép – a vágyunk. Ez a szellemi kultúra gyökérzete.
- b) Az örök isteni – a Mester hozta reményünk. Ez a természetfeletti élet alaplendülete.

3. Isten országában vigadozzék.

Az Isten országa a vágyunk, ebben boldoguljon az „Isten képe”. – De hol történjék ez?

- a) Lehet ez – földi... „Boldogok a szelídek: övök a föld” (Mt 5,4).
- b) De legyen ez – égi. „Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, bennem marad és én őbenne” (Jn 6,55-56)... „...én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: A gyászmisék Evangéliuma felel a mi életértékelésünkre, amikor kiemeli a Mester, hogy örök élet világába emel minket az Isten. Az Istenanya – előttünk jár, és mi utána haladva éljük a dolgot jelent és várjuk a kivirágzó szeretetéletet.

20. beszéd: A célbafutás (Erkölcsi beszéd: Az életcélérés) – (1954)

Bev.: Minden versenyző vágya – a diadal. És az életversenyzőé?... Szt. Pál így ír róla: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövetelét” (2Tim. 4,7). A Boldogasszony a célbafutás élő diadalát hirdeti, ezt mondja az Egyház: örvendjünk, mert égbevitetett az égi Anya. – Mit jelent ez a számunkra?

1. Életténnyel való hirdetését a hit reményének.

a) Hitünk reményként diktálja az örök életet. „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1).

b) A Szent Szűz életténnyel állítja, amit remélünk.

2. És biztosító ígérését a mi reménységünknek.

De ez a remény akkor lesz vigasztaló, ha valóságos élet igazolja tartalmát.

- a) Szűz Anyánk megdicsőülése.
- b) A mi megdicsőülő jövőnk isteni biztosítéka.

Bef.: A lényeg ez: mi örök rokonai vagyunk az Istennek, Akinek háza a mi életünk örök otthona.

21. beszéd: Az otthon dicsősége

(Erkölcsi beszéd: Életotthonunk tartalma) – (1954)

Bev.: Az „örök otthon” szent tartalmát nem fogja teljesen az ember. – De mit ért belőle?

1. A szellem diadalának zenéjét sejtí és hiszi. Ez eléggé érthető, mert a **lélekuralom** igény és észlelhető.

- a) Ez az egyéni kultúra törtető ereje.
- b) Ez a kultúra igazi elérése.
- c) Ennek a végnélkülisége pedig a lelkek vágyának vágya.

2. Az igazság diadalának dalát reméli.

A földön az ellentéteket éljük.

- a) Harcol az igazság...
- b) A végnélküli életben – diadalmas az igazság.

3. Az isteni emberekkel együtt Istenben való részesedés örömet tudja és bírja.

a) Ezt az Isten nyilatkoztatja: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

b) Ezt az Egyház tanítja. Tanítását erre építi: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25) és: „Hiszen itt nincs maradandó hazánk, inkább az eljövendő után vágyódunk” (Zsid. 13,14).

c) Ezt az ember boldogan hallja: „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1).

Bef.: Az örök otthon Anyja a Szent Szűz, és szentek együttesében hazavárja a föld gyermekét.

*

c) alcsoport: A magyar gondolat kifejezése

Mivel több beszédből kicsendül ez a tétel, itt csak összefoglaló hangsúlyt akarnánk adni. – Sor-számban így az előzőket folytatjuk.

22. beszéd: A magyar nép csodás sejtései

(Erkölcsi beszéd: A magyar nép „Mária tisztelete”)

Bev.: Földi hivatású nép a mi áldott népünk, de az édesanya tiszteletben kiemelkedő a magyar. – És az Úr Jézus Édesanyját milyennek gondolja? Egyetemes felelet: örök gondozónak. Miben tűnik ez elő?

1. A Szent Szűz kapja Szt. István Koronáját.

Az „elhagyatott”-nak látszó magyar nemzet – királyt keres... Halálát váró első Királyának áhítóza-sa ez.

a) Ki vegye a Koronát? A Szent Szűz. Miért? Az Isten Fiának Anyja. A magyar nép védője. Le-gyen tehát ennek Királynője.

b) Ki viselje a nemzet gondját? Az égi Király földi Anyja. Így remélni lehet az ég áldását.

2. Így minden magyar kapja – az égi gloriolát.

Földön pereg az élet, de Istenhez áramlik a lélek.

a) A földi boldogulás csak alap. Ezen dolgozunk, hogy emelkedett életünk eget igényeljen.

b) Az égi gloriola az életcél. Ebben boldogulunk. De csak akkor, ha a földi élet áldozatosai va-gyunk. Ezért mondja a Mester: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34).

Bef.: Mikor lesz boldog a magyar nép? Ha földön úgy dolgozik, hogy övé lehet az örök gloriola. Ez az igazi célbafutás az égi koronával.

23. beszéd: Magyarok Nagyasszonya

Bev.: A magyar lobogóra nézek és őseim hitbuzgalmát látom. A Szent Szűz képe van rajta s felírva néhány szó: Patrona Hungariae, ora pro nobis. Ez a lobogó a magyar lelkület vetülete, hitének képe, hátlájának emléke. Vetülete annak a lelkületnek, amely szeretettel gondolt a Szent Szűzre, a királyi Korona birtokosára. Képe annak a hitnek, hogy a Szent Szűz mindig segít, emléke annak a hátlának, amely a segítő Szűzzel szemben fakad a lélekből.

1. Ennek a kifelé ható, a Szent Szűzet szerető lelkületnek alapja a vallásos buzgalom, amely anyai szívet keresett a Szent Szűzben.

Ennek **visszaható ereje** pedig az az átalakulás, hogy a nemzeti lelkület megfinomodott, lovagias lett, fehérebb lett, hasonlóbb lett a Szent Szűzhöz, akit Edesanyjának tekintett a magyar.

a) Mert lehet-e durva az a lelkület, mely kegyelettel néz az ég felé, anyát keres s az Isten Anyjában találja meg? Lehet-e durva nővel szemben az a nemzet, amely a nőiességet ily magas piedesztálon szemléli? Lehet-e lovagiatlan a nők, a gyengék iránt az a nemzet, amely a női nemből keresi Patrónáját? Lehet-e bűnös, süllyedt az a nemzet, amely a liliumfehér köntösű Szűzet vallja eszményének?... Vannak talán idők, mikor elhalványul az eszmény, de felcsillan újra. Vannak idők, mikor nem észlelhető teljesen a Szent Szűz kultuszának nemzeti lelkületet formáló visszaható ereje, de nincs kor, melyben kihalt volna teljesen!...

b) Ez az erő nem pusztulhat el, hanem elraktározódott a nemzet lelkében. Szellemi, erkölcsi tőkévé lett s alapját alkotta a nemzet fennmaradásának. – A nemzeteket ugyanis nem hadseregek, nem gyors-tüzelők védik csupán, hanem olyan erkölcsi erők tartják fenn, aminők a lelkek mélyén dohognak. A lelkeket nem pántok kötik össze, hanem elvek, egységes elvek; a tetterőt nem parancsok keltik fel, hanem a bensőkben élő eszmények. Elvek, eszmények, tetterő nélkül pedig sírjához jutott a nemzet... Amikor ezek kivesznek, akkor állat lesz az emberből. A külső kötelékek ideig – óráig összefűzik, de később szétbomlanak. Kivész belőle a finomság, a lovagiasság másokkal szemben. Kivész belőle az erkölcsi érték és lesz durva, lovagiatlan, ösztönös ember, kit pusztán durva érzések és érzelmek vezetnek.

2. Amikor dekadencia jelentkezik a Szent Szűz kultuszában, dekadencia jelenik meg az erkölcsökben s lélekerőben is.

a) Letűnik a nap, sötétségbe borul a vidék. Ha elhomályosul az eszmény, kisebb lesz a tetterő, a lelkesedés az erkölcsi tisztaság iránt. A nemes szimbólumok elvesztik értéküket, csupán az tetszik, ami érzéki. Szimbólum lesz a mammon, durva lelkű lesz hozzá képest az ember. Az eszmény bukásával satnyul a nemzet, a nemzet satnyulásával kivész a nemzeti erő, hanyatlik erőben és sírját ássa.

b) A mai kornak egyik szimptomája szintén az eszmény lebecsülése. Nem mondom, hogy általános, de eléggé kiterjedt. Leszólják történelmünket, lekicsinylik eszményeinket, mert ennek lelkülete más, mint az övék. Nem kell Máriás lobogó, mert az sokkal nemesebb, eszményibb, mint ők maguk. Építeni akarnak új államot, de eszmény nélkül. Dolgozni akarnak, pedig sírt ásnak. Temetni akarják a nemzetet, mert eszményeit lekicsinyelik.

Bef.: A jövő nemzedéknek hivatása a nemzeti lét tovafejlesztése. Eszmények szeretete szükséges ehhez. A Szent Szűz tisztelete finom eszményeket hoz, lelki kitartást sürget, finomságot, lovagiasságot követel. Ezzel a nemzet lételemeit akarja megadni. Belétek akarja önteni kegyelemképpen. Siessetek hozzá imával és kéréssel. Legyen legszebb kérésetek a lelki tulajdonok elsajátítása, és ha veszitek a kegyelmet, akkor alapozzátok ti is a jövő Magyarországot, amelynek erkölcsi alapjainak fenntartásához segít titeket az eszmény, a Patrona regni Hungariae!

* *

Beszédláncszerű sorozatok

A továbbiakban azután olyan **rövidebbre fogott** beszédláncszerű beszédvázlatokat közlünk, amelyek az Isten áldotta Szűz kiváltságait, magyar vonatkozásait is értelmezik. – Ezeknek rendszere beszédláncszerű, de minden egyes beszédvázlat külön is elgondolható s kidolgozható.

I. beszédláncszerű sorozat címe: A Szent Szűz Isten tervében

Ez a beszédláncszerű együttes az előrerendelés tényeit magyarázza.

1. beszéd: Isten Anyja

Bev.: A megváltás az ég legnagyobb ajándéka.

1. Az Úr Egyszülöttje – a Megváltó.

„Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6).

2. A szeplőtelenül fogantatott – a Megváltó Anyja.

„A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

Bef.: „Öröktől fogva rendelt engem, ős idők óta, még a föld előtt” (Zsolt. 8,22).

2. beszéd: Az emberek „Áldottja”

Bev.: Mindnyájan Ádám terhét viseljük... És a Szent Szűz?

1. Emberi hivatásban – igen.

A Szent Szűz is ember!

2. A megváltás igénylésében – nem.

A megváltás az eredendő bűn és a személyes bűn eltörlése.

Bef.: Örök fényben áll az Istenanya.

3. beszéd: Az emberek végső célbajutása

Bev.: Isten mindenkit hazavisz.

1. Minket – az örök ítélet után.

2. Szűz Anyát – az örök kiválasztás alapján.

Bef.: Ez az ő égi ajándéka.

*

II. beszédláncszerű sorozat címe: Az ég Kiválasztottja

Ez a sorozat az Istenanya méltóságáról szólhat. A Szent Szűz személyét magyarázza.

1. beszéd: A názáreti Szűz

Bev.: Rejtett falu, Názáret egyszerű lakója Mária.

1. Hivatottságát tudja az ég Ura.

2. Tiszta életét szereti az égi Atya.

Bef.: Rejtett – az emberek előtt, de fényben áll – Isten előtt.

2. beszéd: A Mester földi kísérője

Bev.: Angyali üzenet – égi kezdet meghirdetése.

1. A fogantatás szent pillanatával gondozott.

2. A kereszthalál hűséges kísérő maradt.

Bef.: Mindig Vele, Érte és Nála...

3. beszéd: A Mester örök társa

Bev.: Az isteni Szeretet végleg egybefonó erő.

1. A Szeretet Lelke – fogantatta.

2. Az isteni Szeretet – örökké Hozzá fűzte.

Bef.: Örök kapocs: Anya és Fia.

*

III. beszédláncszerű sorozat címe: A mi égi Anyánk tanító életútja

Ez az együttes a Szent Szűz csillanó életpéldájáról szólhatna és az emberi élet oktatását tárgyalhatná.

1. beszéd: Istentől vett kegyekkel élt

Bev.: Amit kapunk, azzal élünk. – Mit kapott a Szent Szűz?

1. Szeplőtelenül fogantatott.

2. Isten Anyjává emeltetett.

Bef.: Ezek a kegyek verődnek ki egész életén.

2. beszéd: Istentől vett keresztet hordozott

Bev.: De a kegyek ereje szolgálatra hívta őt. – Milyenre?

1. Égi kegyek kifejlesztésére.

2. Földi keresztet viselésére.

Bef.: Aki „választott”, az ezt is vállalja!

3. beszéd: Isten természetfeletti kiváltságos ajándékait vette

Bev.: Isten adománya – elégséges az élet vállalására. – És a Szent Szűz?

1. „Malasztal teljes” – az életkincsvételben.

2. Isteni fényel tündöklő – az áldozatos életben.

Bef.: Mi lehetett ennek végső kiteljesülése? A halál feloszlató hatalma feletti diadal – a mennybevitel kegyelmével.

*

Majd az **ünnep lényegét** érintő kérdések a következő sorozatokba is foglalhatók.

I. beszédláncszerű sorozat címe: Az Úr nagy felkiáltójelei

1. beszéd: Isten hívó lélekszava

Bev.: Szól – e az Isten?

1. Minket is hív az Úr.

2. Csak figyelj arra: mit mond az Úr.

Bef.: Lélekben beszél az Isten.

2. beszéd: Isten figyelmeztető kinyilatkoztatása

Bev.: Mi a legfőbb célunk?

1. Kinyilatkoztatja hívását az Isten.

2. Isteni életre indít az ég Ura.

Bef.: Égbetörés és érés.

3. beszéd: Isten házának tornyai

Bev.: A fizikai világ is égre figyelmeztet...

1. Egekbe törnek...

2. Oda és arra figyelmeztetnek.

3. Isten szavai onnan jönnek.

Bef.: Onnan hallott hangok szerint éljen az ember.

4. beszéd: A tények beszédei

Bev.: Előttünk járnak az „Isten küldötte tanító mesterek”.

1. Krisztus élete – beszédes tett.

2. Szent Szűz élete – beszédes útmutatás.

Bef.: Nyomában járjanak a zarándok emberek.

5. beszéd: A temetők hangoskodása

Bev.: Szólt – e Szűz Anyának a föld és ég?

1. Hazahívta – a „földanya”.

2. Hazavárta – az égi Atya.

Bef.: De győzött az égi szó!

6. beszéd: A szentek egyességének dalai

Bev.: Az emberélet nagy együttese – az „élet énekkara”.

1. Mindig az Istenatyával.

2. Mindig a dicsőültek csoportjával.

Bef.: A daloló kar Isten dicsérője.

*

II. beszédláncszerű sorozat címe: A dogmák kérdése**1. beszéd: Mi a dogma?**

Bev.: Isteni igazság.

1. Isten hirdeti.

2. Ember követi.

Bef.: A hit erénye nyer tárgyat.

2. beszéd: „Új” dogma?

Bev.: Születik – e új igazság?

1. Istenben él az igazság.

2. Ember számára megviláglik az igazság.

Bef.: Nem új tartalomban, hanem új meghirdetett alakban.

3. beszéd: A mennybevitel dogmája

Bev.: Az Egyház az igazság hordozója és élő tanítója.

1. Mindig tanította...

2. Most kihirdette.

Bef.: Nem bővülés ez, hanem világosodás.

*

III. beszédláncszerű sorozat címe: Emberutunk vándor ösvényén...**1. beszéd: Mindenkit Isten indít**

Bev.: Kicsoda az igazi – indítónk?

1. **A teremtő Atya.**
2. **Mindnyájunk igazi Ura.**

Bef.: Isten indító és váró.

2. beszéd: Mindenkit Isten segít

Bev.: De elhagy – e az Isten? (Deisták!)

1. **Célra segít az Isten.**
2. **Kegyelmével emel az Atya.**

Bef.: Hazasegít!

3. beszéd: Mindenkit Isten vár

Bev.: Főcélunk – az Isten háza.

1. **Oda irányít – az égi Atya.**
2. **Ott vár bennünket – az emberek Atyja.**

Bef.: Mindnyájan arra törünk; és mindnyájan oda jussunk!

*

Beszédláncok

Most azután szorosabb értelemben vett beszédláncok következnek, de csak igen rövid **vázakban**.

I. beszédlánc címe: Ki volt a földön és ki lett az égben?

1. beszéd: Isten szolgáló leánya

1. **Mert ilyenné nemesedett.**
2. **Azért reá hullott az ég kegye.**

2. beszéd: Mesterünk drága gondozója

Bev.: A Szentlélek erejéből.

1. **Názárettől...**
2. **Golgotáig.**

Bef.: Az egek birodalmáig...

3. beszéd: Egek Királynője

1. **Itt – szolgáló leány.**
2. **Ott – királynői lélek.**

4. beszéd: Kegyelmelek közvetítője

1. **Isteni Fia a kegyelmek forrása.**
2. **Anyai méltósága a kegyelmek közlője.**

*

II. beszédlánc címe: Atyánkhoz – égi Anyánk útján

1. beszéd: Az áldozatos készség útján

1. **Hajlamos legyen lelkünk az Isten hívó szavára.**
2. **Készséges legyen minden áldozatra.**

2. beszéd: Az áldozatos szenvedés útján

1. Küzdelmes életet is vállaló.
2. Így az örök dicsőséget is kiérdemlő.

3. beszéd: A tisztaság útján

1. Újjászülni – az isteni kegyelem.
2. Érdemessé tesz – a kegyelemben teljesített áldozat.

4. beszéd: A halál útján

Bev.: Hadész??

1. Záró kapuja – a földi életnek.
2. Örök kapuja – az örök életnek.

Bef.: Janus arc...

*

Most már csak **címeket** közlünk egy-egy beszédlánchoz (végül egyet vázlattal), de folytatva az elhagyott sorszámozást.

III. beszédlánc címe: Aki az Isten különös szeretetében él

1. beszéd: **Isten Fiát hordozza**
2. beszéd: **A megváltó szenvedés részese**
3. beszéd: **A föld „elrejtett kincse”**
4. beszéd: **Az égi kapuk diadalmasának bevonulója**

*

IV. beszédlánc címe: Asszonyok az üdvtörténetben

1. beszéd: **Éva**
2. beszéd: **Ruth**
3. beszéd: **Betszabe**
4. beszéd: **Mária**

*

V. beszédlánc címe: Emberiség példája – az Égbevitt

1. beszéd: **Az égbevétel dogmája**
2. beszéd: **Az égbeszállás hitének életfejlesztő ereje**
3. beszéd: **Márták és Máriaék**
4. beszéd: **A nemzet napszámosai**
5. beszéd: **Az elragadhatatlan kincsek**
6. beszéd: **Válasszunk!**
7. beszéd: **Az Úr lábainál...**
8. beszéd: **Az Úr megítélő ítélete**
9. beszéd: **Csak egy a szükséges**
10. beszéd: **Szolgálni és kiszolgálni**

*

VI. beszédlánc címe: Az Isten legnagyobb kegyeinek hordozója

1. beszéd: A megígért Asszony
2. beszéd: A szeplőtelenül fogantatott Asszony
3. beszéd: Az Istenanyává választott Asszony
4. beszéd: A mennybevitt Asszony

*

VII. beszédlánc címe: „Búcsúnap” magyarok Nagyasszonya ünnepén

Ez a beszédlánc ismét részletesebb **vázlatokat** ad, de magyar vonatkozásával illő befejezésül kínálkozik az egész A/ rész végére.

1. beszéd: „Búcsúfia”

(Dogmatikus beszéd: Az Isten legnagyobb ajándéka)

Bev.: A nép szokása, hogy „búcsúfiát” visz haza a ház „apró népének”. – Vajon magunk számára oszt-e „búcsúfiát” a mi templomunk búcsújának Szent Asszonya, a Boldogságos Szent Szűz?... Persze ez a „búcsúfia” nem lesz tárgy, hanem **isteni ajándék**, amely kíséri életünket. – Mi lesz tehát?

1. Isteni ígéként csendített igazság: Istenanyánk égbe száll...

- a) Egyházunk állandóan tanította. – Most hitcikkelyként meghirdette.
- b) Értelmünk – az **Istenhez térés** tényének örökös igényese...
- c) Népünk lelke mindig követelte...

2. Isteni ígéként csendített igazság és boldogság: Istenanya útján az „emberfia” is égbe száll.

- a) A búcsúnap – ennek tudatát ébresztgeti...
- b) A küzdelmes élet – ennek örömét élvezi...
- c) Az isteni életre való törtetés – ennek boldogságát hirdeti.

Bef.: Legyen ez a **hitigazság** – a „búcsúfia”. Ez boldogító „búcsúfia”.

2. beszéd: A templombúcsú ünnepnapja

(Liturgikus beszéd: A búcsú jellege)

Bev.: A mai nap szent szertartásnak: a templom szentelésének emlékünnepe. – Mi **történt** és mi történik?

1. A Szent Szűz tiszteletére szenteltetett.

- a) Kivonatott – a köznapi használatból.
- b) Átadatott – a Szent Szűz tiszteletére.

2. Az ember „szentélyévé” nemesedett.

- a) Ez az Isten háza.
- b) Ez az ember kegyelmi forrása.

Bef.: Lám! Erre tanít a búcsú napja!

3. beszéd: A templom küszöbének átlépése

(Erkölcsi beszéd: Ki távozik gazdagabban?)

Bev.: A templomkapuk nyílnak és záródnak, mikor a hívők be és kilépnek... Ma, a búcsú napján **igen nagy** az ember járás. – Mi történik valójában?

1. Hozzák a hívek az ünnepelt „Patrónához” – lélekértékeiket és terheiket.

- a) Jóságáldékaikat...
- b) Lélekterheiket...

2. Viszik haza a „Patróna” adta – lélekkincseket.

- a) Hallgatták a Szűz Anya dicséretét...
- b) Ittak – az élet Forrásából...

Bef.: Ki lett gazdagabb? – Aki ünnepi lélekkel jött és így diadalmasan többet vihetett.

4. beszéd: „Patrona Regina Hungariae”

(Magyar történelmi beszéd: „Magyarok Nagyasszonya”)

Bev.: A magyar nép lelkének java: mindig a nagy eszmék áhítózója... Nemcsak nagy rónák me-rengője, hanem az eszmék égi csodálója és hódolója... Kicsoda az ő lelkének „csodás áhítózottja”?

1. Az Istenanya, mert égi Anya.

a) Isten Anyja...

b) „Emberfiának”, az Isten Fiának és nekünk embereknek is Anyja.

2. A „nemzet Anyja”, mert – földi védőanyja.

a) Egyéni életnek segítője.

b) Nemzeti történelmünk örök őrzője (zászlók, pénzek és mellen hordott érmek, otthoni díszünk, kongregációk stb.).

Bef.: „Patrona Hungariae” – „Patrona mea, filia filiique Hungariae”.

5. beszéd: A dicsőített Szent Szűz

(Parainetikus beszéd: Aki a művészek lelkét ihlette)

Bev.: Zengő dal, pengő cimbalom, márvány és ecset – a művészi léleknek jelentkezését segítő kin-csek. – De kiről zengenek, alkotnak **igen nagyokat** ezek a választott lelkek?

1. A földön tisztaság liliomaként élő – Istenanyáról.

a) Jessze Lilioma...

b) Szentlélek Mátkája. (Itt a **nagy művészek művei** ismertethetők!).

2. Az égbevitetett diadalmas Szűz Máriáról.

a) Élete – az érintetlen élet.

b) Halála – a romlást nem látó megdicsőülés.

Bef.: Az itthoni „mennybemenetel” képe vagy szobra **színezendő**... Legyen ez jelünk – élethivatásunk vonalán.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

Ezeket is igen röviden foglaljuk össze, mert **csak** útmutatást akarunk velük elérni.

1. (Introitus) beszéd: Apparitio terrestris

Bev.: Kezdsül fejtegethető, hogyan jelent meg a **földön** az Isten Anyja? – A feleletet a további tárgyalás adja.

1. Anna leánya – a názáreti Szent Szűz.

2. Isten Anyja – az előre kiválasztott Szent Szűz.

„Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

Bef.: Fogjuk össze a tételt: látszólag egy az „asszonyi nemzedék” közül, valójában **egyetlen** az „asszonyok között”.

2. (Introitus) beszéd: Apparitio coelestis

Bev.: Fejtegezzük azt a képletes gondolatot, hogy hogyan kopog az egek táján a Szent Szűz? – A továbbiakban értelmezzük valójában.

1. Királynőként jut az örök otthonba.

2. Isteni Fiával él az „örök diadalban”.

Bef.: Ennek az égi **megjelenésnek** fényét mutatja – lourdes-i, fatima-i stb. jelenéseiben...

*

1. (Oratio) beszéd: Immaculata – Assumpta

Bev.: Állapítsuk meg, hogyan függnek össze az Isten adta életkincsek. – A tárgyalásban bontsuk szét az Isten adományait.

1. „Immaculata” lévén – nem voltál a „föld uralma” alatt.

2. „Assumpta” – vá lévén – nem lettél a pusztulás uralma alatt.

Bef.: Kérjük: tisztulttá **alakulva** az égbevittetés áldottjává segíts engemet, Szűz Mária!

*

1. (Graduale) beszéd: Az ég Ura választottja

Bev.: Az **isteni előrerendelés** gondolata érinthető... Az Isten mindent előrerendel – az isteni célok érdekében. – És a Szent Szűz?

1. Előrerendeltetett – a Megváltó Anyjává.

„Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

2. Méltóvá tétetett – a szeplőtelen fogantatás ajándékával.

„Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van” (Lk 1,28).

Bef.: Ezt a választást dicsőíti az ember ajka.

2. (Graduale) beszéd: Az ég Urának jutalma

Bev.: Vajon az előrerendelésért jár – e jutalom?...

1. Előrerendelés – életútra állítás.

2. Az út hűségese taposásának eredménye – a jutalmazás.

Bef.: Állapítsuk meg, hogy a földiek győzedelmese az Istenanya; így a föld nem ura az Isten Anyjának.

*

1. (Offertorium) beszéd: Az ellenséges szellem

Bev.: Idézzük először emlékezetünkbe az ítéletet az ellenséges szellem és a „diadalmas asszony ivadéka” között (1Móz. 3,15)...

1. Örök ellenségünk – a gonosz Szellem.

„Ellenségtek, az ördög, mint ordító oroslán jár körül, keresve, kit nyeljen el” (1Pét. 5,8).

2. Küszködik ellene – az isteni kegyelem.

„Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségedben lesz teljessé” (2Kor. 12,9).

Bef.: A győzelem biztos dala csendítendő (optimizmus!)

2. (Offertorium) beszéd: A győzelmes szellem

Bev.: Az „örök Szellem” (Isten) és a „képmás szellem” (ember) magyarázható... Tárgyalásban erősen csendítendő a következő két pont.

1. Az örök Szellem az indító és segítő.

„Mert az ő szavára lettek, parancsára létrejötték” (Zsolt. 32,9). „Az Úr velem van, nincs bennem félelem: ember mit árthat énnekem?” (Zsid. 13,6).

2. Győzelemre juthat tehát az Isten felé törtető.

„Mivel ugyanis bölcsességében a világ nem ismerte föl Istent isteni bölcsességében, úgy tetszett Istennek, hogy oktalannak látszó igehirdetéssel üdvöztse a hívőket” (1Kor. 1,21). „Úgy áll a dolog, mint Ábrahámmal: „Hitt Istennek s ez megigazulásra szolgált” (Gal. 3,6).

Bef.: Mutassunk reá összefoglalásként: ide jutott és ide juttat az „asszonyok Áldottja” is.

*

1. (Secreta) beszéd: Égbe – szállás – égbe – segítség!

Bev.: Színezendő a Szent Szűz életének végállomása... Majd fejtegetjük a további megállapításokat.

1. Életed vége – égbeszállás...

2. Áldásod legyen – égbe – segítség!

Bef.: Mondjuk bizalommal: így lesz ő a mi igazi égi Anyánk!

*

1. (Communio) beszéd: „Nagy kincseket vettem”

Bev.: Azt a gondolatot kellene fejtegetni: a nagy hivatású ember nagy kincsekkel indulhat életútjára... Tárgyalásunk alkalmazza ezt a Szent Szűzre.

1. Hivatása – a megváltásban való részszolgálat.

„A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

2. Adománya – a szeplőtelen fogantatás kegyáramlata.

„Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28).

Bef.: Állapítsuk meg, hogy ilyen kincs csak az Istenanyáé!

2. (Communio) beszéd: „Ezért magasztalnak engem”

(Lásd: Lk 1,48).

Bev.: Állapítsuk meg, hogy Isten választottja az emberi dicséret tárgya.

1. Isten szent tervei hordozójának látom.

„Az Úr szolgáló leánya vagyok; történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

2. A szent terveket valósítót hódolattal tisztelem.

(Hyperdulia)

Bef.: Alakuljon hódoló tiszteletünk kérő imája: az égi kegyek fényözönéből juttass nekem is, égi Anyám!

*

1. (Postcommunio) beszéd: Resurrexit – resurgam

Bev.: Értelmezzük az „assumptio”-t és mondjuk: **feltámadás**. Azután ezt magyarázzuk.

1. Feltámadott az Istenanya.

2. Támadjon fel – az emberek fia.

Bef.: Így örök hazában él a földre küldött „Isten fia”.

* * *

B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumra épített szentbeszéd

A beszéd – és beszédlánc vázlatok úgy következnek, hogy **a) alcsoport alatt** igen röviden a **régi szentmise** evangéliumi szövegéhez írunk néhány szentbeszédet, hogy lássuk: miképpen kapcsolható a látszólag messze eső szöveg is az ünnep jellegéhez. Azután **b) alcsoport alatt** az **új Evangélium szövegét** vesszük alapul. – Lássuk ezeket egymás után és egyenként.

a) alcsoport: A régi szentmiseszöveg Evangéliuma

Az Evangélium szövege így szól: „Útjuk közben betértek egy faluba. Egy Márta nevű asszony há-

zába fogadta őt. Ennek nővére, Mária, leült az Úr lábához és hallgatta szavait. Márta ellenben sürgött – forgott a sok házi dologban. Egyszer csak megállt: „Uram, méltatlankodott, nem törődöl velem, hogy nővérem egyedül hagy szolgáltni? Szólj neki, hogy segítsen.” Az Úr azonban így felelt: „Márta, Márta! Sokmindennel törődöl, sokminden nyugtalanít. Pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta. Nem is veszti el soha” (Lk 10,38-42).

Különálló beszédek

1. beszéd: Az egyetlen és lényeges

(Erkölcsei beszéd: Az isteni élet értéke)

Bev.: A sík területen járónak nagynak tűnnek fel a közeleső dolgok. Aki a magas hegytetőre feljutott és onnan tekint szét, az előtt eltörpülnek a házak, a kertek. Az egyik előtt a gaz is nagy, a lóhere is magas, a kukorica hatalmas; a másik előtt eltörpül mindez, ő csak a nagyot, a hatalmasat, a kiemelkedőt látja. – Aki az élet nagy távlatait akarja áttekinteni, az a hegycsúcsra megy fel, hogy a síkság el ne fődje szeméi elől a messze távlatokat. – Ez a tény jut eszembe, mikor az Úr szavait hallom, Aki így szól a zsörtölődő Mártához: „Márta, Márta! Sokmindennel törődöl, sokminden nyugtalanít. Pedig csak egy a szükséges...” (Lk 10,41).

1. Tehát csak „egy a szükséges”.

Keresem az **egy dolgot**. Mi lehet az, ami egymagában elég arra, hogy az életet helyesen átéljük?

a) Az Úr feleletében megtalálom, mikor ezt mondja: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved? Mit is adhatna az ember cserébe lelkéért?” (Mt 16,26)! – Magasabb, szellemi hegyen álló, onnan széttekintő Máriás lendület kell, amely előtt eltörpülnek a nagynak látszó dolgok. Olyan látás szükséges, amely **egységbe foglalja** az élet sok apró részletét, és mindent ebből a nagy szempontból ítél meg: „Mit ér mindez az örökkévalósághoz képest?”!

b) Ezt a nagy kincset keresve arra kell törnünk, hogy találjuk és erősen őrizzük! „Hasonlít a menynek országát a szántóföldön elásott kincshez. Egy ember megtalálja a kincset, de titokban tartja. Aztán nagy örömeben fogja magát, eladja mindenét, amije csak van, és megveszi a szántóföldet” (Mt 13,44). Ez az ember nem **dolgokat** keres, a **szellemet** keresi. Az ilyen ember előtt értéktelen a kincs, hiszen mindent örök távlatokból néz: „Mit ér mindez az örökkévalósághoz képest?”! Szenvedés, csapás, mind – mind paránynak tűnik fel az örök élethez viszonyítva...

2. Ennek birtoklására tör a szellemi ember.

a) Erre a szellemi hegyre, erre a szellemi magaslatra fel kell jutnunk. Ezt a helyes utat kell járnunk, mert ellenkező esetben sekélyes lelkek, felületes lelkek leszünk, akik nem látnak messze, akiket lesújt minden szenvedés, minden csapás. Nem királyok, a föld királyai leszünk, hanem rabszolgákká szegényedünk. Az igazságot így csendíti az Isten szava: „Nem tudjátok, hogy annak szolgálatában vagytok és annak kell engedelmességetek, akinek mint szolgák alárendelítetek magatokat: vagy a bűnnek, ami halálra vezet, vagy az engedelmségnek, ami megigazulásra visz?” (Róm. 6,16). – Aki pedig megszerzi, attól senki és semmi sem veheti azt el, és így – a magasztos elgondolással átélt élet után – bizony várhatja az Úr jutalmát és a mennyi boldogságot.

b) Ez az út a Boldogságos Szent Szűz útja, amelynek vége az élet megdicsőülése.

Bef.: A mai ünnep ennek a ténynek hiteles megpecsételése. A Szent Szűz mennybemenetele ennek a ténynek: megdicsőülése, az igazolása. Az ő élete az az élet, amely **mindig az örökkévalókat keres-te**. Ugyancsak az ő élete mutatja azt a szeretetet, amelyet mennyi dicsőséggel jutalmaz az égi Atya. Ő bírta az „egy a szükséges”, a végtelenség felé fordult lelkületet. Fölényesen tudta végigélni a földi életét és így tehát vehette Istennek kiemelé szeretetajándékát. – „Csak egy a szükséges” – mondja a mai Evangélium; aki pedig ezt megszerzi és életté alakítja, az megnyeri az Isten jutalmát, az örök életet – mondja a **mai ünnep**.

1/a. (változat) beszéd: „Csak egy a szükséges”

(Erkölcsei beszéd: A „szükséges”)

Bev.: Aki lelke elé idézi Robison C.-t, az reádöbbenne, hogy **mennyi minden** szükséges a senki szigetére számkivetett embernek. – De drága otthontokra is gondolhattok. Mi minden szükséges nekünk?... Kultúrált otthon, kenyér, öröm, tudás... Mégis csak **egy a szükséges**?

1. Elmerülve hallgató felfigyelés.

Aki hallgat – az Úrra, az az első lépést teszi – az „egy szükséges” helyes értelmezésére.

a) Szól az Úr... a természetben: „Ami ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttünk, mert Isten nyilvánvalóvá tette számunkra” (Róm. 1,19). „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20). Az Úr szól – pozitív parancsolatban: „Ha teljes szívvel kerestek engem, meg is találtok engem, úgymond az Úr...” (Jer. 29,13-14). „...mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybemenetele napjáig...” (Ap.Csel. 1,1). „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1).

b) Élettávlatot nyit az Úr. **Igazi** értékünkre utal: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Majd az életünk **végnélküliségét** is hirdeti: „Szent és üdvös gondolat tehát a halottakért imádkozni, hogy a bűnöktől feloldassanak” (2Mak. 12,46). „A szűk kapun lépjete be! Tágas a kapu és széles az út, mely a pusztulásba visz, – bizony sokan mennek be rajta. De milyen szűk a kapu és milyen keskeny az út, mely az életre visz, – bizony kevesen találják meg azt” (Mt 7,13 – 14).

c) Így azután természetfeletti látást is ad. Az Úr igéje maga is útmutatás, és ennek elfogadása – Isten fiává emel: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). – De az Úr kegyelme a Szentlélek lakóhelyévé alakít bennünket, és így az **Isten szemével látunk** és szinte a Mester életét éljük. Vágyunk ez: „Szeretnék megszabadulni, hogy Krisztussal legyek” (Fil. 1,23). Életünk ez: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). – Így lesz **felfigyelésünk** – az „egy szükséges” megértésének alapja.

2. De a felfigyelés után következik: az Istenbe kapcsolódó tevékenység.

Ez a második lépése a helyes értelmezésnek. – Ámde mi ez? Röviden azt jelenti: az értékeli helyesen az Isten tervét, aki **életté alakítja** az Isten kegyelmét.

a) **Lelki kincs** értékesítésére kell gondolni: „Gyűjtsetek kincset a mennyben” (Mt 6,20).

b) **Örök kincs** keresésre kell gondolni: „Keressétek (először) inkább az ő országát (és annak igazságát) és ezeket (mind) megkapjátok” (Lk 12,31).

c) **Istenben való élesre** kell gondolni (szólótó és vessző parabolájára kell gondolni): „Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5).

Bef.: A Szent Szűz élete a minta. Kapott – Istent hordozó **anyai** kegyet. Kaptunk – Istenhez kapcsolódó **Gyermeket**. Kapott – segítséget és keresztet. Kapunk – segítséget és keresztet. Kapott – égbeviteleire kegyelmet. Kapunk – hazatérési kegyet. – Így: életté, örök életté alakul az emberben az „**egy szükséges**”.

1/b. (változat) beszéd: Aki az „egy szükséges”-t keresi...

Bev.: Jézus tanításának alaphangját ez a tétel alkotja: Istenhez tartozók vagyunk. Részleteit így lehet kibontani: Tőle jövünk, az Ő kegyelmével élünk és Hozzá térünk. – Ezt érteni, ezt követni és ezt élni annyi, mint az Úr lábánál ülő Mária életét élni! – Kérdezzem magamtól: vajon **bennem** él – e az Istenhez tartozandóság csodája?

1. Teremtőm – e az Isten?

a) Valóságos teremtésben!

b) Belső hódolatos tudomásulvételben!

2. Kegyelemével élek – e?

a) Ő – ad.

b) De én – élem – e?

3. Hozzá ível – e az életem?

a) Ő – vonz.

b) Én – követem – e?

Bef.: Az Egyház a Szent Szűz mennybevitele napján olvastatja ezt az Evangéliumot. Miért? Azért, hogy élő életben lássuk az egészen isteni élet példáját. Reá nézünk és nyomdokain egekbe érünk.

2. beszéd: Akik az Urat befogadják...

(Jelképes beszéd: Az Úr jelenléte)

Bev.: Az élet boldogjai – az Úr hordozói. – Azt azonban vegyük tudomásul: **mindenki** lelkén kopog az Úr: „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és velem ékezem, ő meg velem” (Jel. 3,20). – Milyen módon jelenik meg?

1. Házi vendégként érkeznek.

Ilyenként fogadta Mária és Márta: „Egy Márta nevű asszony házába fogadta őt” (Lk 10,38). – De ez a jelenlét a fogadás mikéntje szerint más és más.

a) Hallgatta az egyik: „Mária, leült az Úr lábához és hallgatta szavait” (Lk 10,39).

b) Szolgált a másik: „Márta ellenben sürgött – forgott a sok házi dologban.” (Lk 10,40).

Végül is **mindkettő** szolgált. De az első – **lelki étellel**, a másik – **áldozatos munkával**.

2. Boldogító tanítóként nyilatkozik.

Ez már mindenkinek életkincse.

a) Belép tehát – **igéjének** éltető erejével. „Jézus azt felelte: „Írva van: Nem csak kenyérral él az ember, (hanem Istennek minden igéjével)” (Lk 4,4). „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya, és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,19 – 20).

b) Belép – **kegyelmének** ajándékával. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7).

c) Bennünk él – a **Szentlélek** erejével: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). „Ha pedig bennetek van annak Lelke, aki föltámasztotta Jézust halottaiból, ő, aki Krisztus (Jézus) halottaiból föltámasztotta, életre kelti a ti halandó testeteket is bennetek lakó Lelke által” (Róm. 8,11).

Bef.: Mindenkinél kopog, és boldog a befogadó ember. Miért? Mert égbe juttatja őt az isteni Vendég.

3. beszéd: Helyesen irányított embersors

(Erkölcsei beszéd: A helyesen élő ember sorsa)

Bev.: Mikor éljük helyesen életünket? Lehetünk-e a „sors hányatottjai”, vagy lehetünk-e az „élet-sors okos teremtői”? – Ki éri el az igazit, az életút teremtés szent valóságát?

1. Az, aki alázódik – Krisztus lábához.

a) Mester – a Krisztus. Olyan, Aki tanít és így az élet igéit hozza: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam” (Jn 14,6).

b) Fény – a Krisztus. Olyan, Aki életutat világít: „Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

c) Isteni kegyelmet ad – a Krisztus. Olyan, Aki isteni életre képesít: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

2. Az felvitetik – Krisztus trónjához.

Maga a Mester tanítja: „... aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Mt 23,12).

a) Szűz Anyánk élete mutatja: Assumptio!

b) Saját életünk reménye ezt tanítja: „Nem akarjuk testvérek, hogy az elhunytak felől tájékoztatlanok legyetek, hogy ne szomorkodjatok, mint a többiek, akiknek nincs reményük. Ha Jézus, mint ahogy hisszük, meghalt és föltámadt, akkor Isten azokat is, akik Jézusban hunytak el, velem együtt föltámasztja” (1Tessz. 4,13-14).

c) Sőt az apostol ezt ígéri: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8).

Bef.: Mikor éljük **helyesen** életünket? Akkor, ha Isten kegyelmével – „teremtjük” örök életünket!

4. beszéd: Ünnepek és Evangélium...

(Erkölcsei beszéd: Az élet cél és az élet eszköz)

Bev.: Ünnepek és Evangélium rendszerint egybecseng. – Most az ünnepek az **égbevétel diadalünnepe**, az Evangélium pedig **Mária és Márta** látszólag idegen története...

1. A mennybevitel az ember céljának ténnyel való erősítése.

2. Az Evangélium szövege pedig a cél eszközeinek közlése.

Bef.: Megfordíthatjuk: ha **ily eszközzel** élsz, akkor a Szent Szűz példájára égbe szállsz.

*

Beszédlánc címe: Márták és Máriák

Végül ez a gondolatsor életünk gyakorlati vonalát fogná össze röviden.

1. beszéd: A földieket gondozó ember

1. Szükségesek ezek is.

2. De szükségesebbek a lelkiek.

2. beszéd: A család gondjában szorgoskodó ember

1. A földi család gondozandó szent közösség.

2. De a „szentek egyessége” elérendő boldog életcél.

3. beszéd: Az égiek felé forduló lélek

1. Földön járjunk...

2. De égbe szálljunk!

4. beszéd: Az égiekből élő lélek

1. Kenyeret terem a föld...

2. Kegyelmet harmatozik az ég.

**

b) alcsoport: Az új szentmiseszöveg Evangéliuma

Az új Evangélium szövege így szól: „Alig hogy Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, följongott méhében a magzat és Erzsébetet eltöltötte a Szentlélek. Hangos szóval fölkiáltott: „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse! Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám? Amint fölhangzott fülemben köszöntésed szava, örömtől repesett a magzat méhemben. Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neked.” Erre Mária így szólt: „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben. Hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát: Lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék. Mily nagy dolgot művelt velem Ő, a Hatalmas és a Szent! Irgalma az istenfélőkre száll nemzedékről nemzedékre” (Lk 1,41-50).

Az Evangélium **tárgyi** tartalma az ég áldásával megáldott Szent Szüzet ünnepli. Bizonyára azért, mert az égi kegyek elhalmozottja lehet az égbe magasztosulás szent Kiemeltje. – Miről lehetne tehát itt szólni? A **szent szöveghez** tartva magunkat, mindig oda kell kijutni, hogy az ilyen kegyek birtokosa lehet az ég Urának Kiemeltje és a föld emberének áhítóza vágyott **égi Édesanyja**. – Lássunk most néhány beszédet, amely **egészen az Evangélium szövegéhez alkalmazkodik**, de a Szent Szűz megdicsőülését is érinti.

Különálló beszédek

1. beszéd: Nemzedékről nemzedékre

(Hit és élet)

Bev.: Az emberiség életkincse nemzedékről nemzedékre szálló isteni ajándék. Ilyen az égi Atya adta „Isten-képiség”, ilyen a Megváltó-várás, ilyen a kegyelmi újjászületés és ilyen a boldog „hazatérés”... A Teremtő kegye úgy él az emberek lelkében, hogy ezek az ősi és mélyről előrerobbanó élet-erők érvényt keresnek és találnak az egyesek és az emberek egyetemességének életében. – Ám – de kérdésként mered elénk: hogyan nyomozható ki mindez az emberiség életében?

1. Az első megállapítható mozzanat – az áhítózó vágyakozás.

Ennek gyökérzete az a **tapasztalat**, mely szerint az emberiség előretörő, bontakozó vonalat mutat, amelynek lendületében sok az előremutató felemelés, de igen sok a mélyrezuhanás is... Valami „sötét teher”, **Kant** szerint: „ősi rossz” is piheg az emberben, és ennek ereje jelentkezik ebben a „lefeléhúzásban”. – A **hit** fénye az Írásból merít alapot és – az **első személyes bűnnek** kiható erejét értékelve – a **megváltás** reményével kecsegtet. Az elesettség ősi tudat; ezt mutatja a tapasztalat, és ezt erősíti a hit. Az Írás szava így világít az ember állapotára: „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre, amelyből vétettél – mert por vagy s vissza kell térned a porba! És elnevezé Ádám a feleségét Évának, minthogy ő lett az anyja minden élőknek” (1Móz. 3,19-20).

a) Így tehát várják a nemzedékek a **Messiást**. – A pogányok csak áhítazzák (hinduk, perzsák stb.), a „választott nép” pedig az eljövendő hitéből és reményéből táplálkozik. Sőt Izrael törzsének **egy családjai** is ebben bizakodnak; ezért **kivételesen áldott** minden elsőszülött fiú – gyermek, mert talán ő várható az ígért Messiásnak?...

b) De az is leszögezhető, hogy az **Istent keresők „egyetemesen”** áhítazzák az Üdvözítőt. – A „választott nép” történetében a próféták élesztgetik a hit lángját. Olvasd csak: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). – A zsidó nép vezetői is ezt várják. Olvasd csak: „Összehívta valamennyi főpapot és a nép írástudóit, s tudakozódott tőlük, hol kell a Messiásnak születnie. Azok azt válaszolták: „A júdeai Betlehemben, mert így jövendölte a próféta: „Te Betlehem, Júda földje, éppen nem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert belőled származik majd a vezér, aki népemet, Izraelt kormányozza” (Mt 2,4-6). Erzsébet asszony is Őt várja: „Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,43). Simeon is benne bizakodik: „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29-32).

2. Majd leszögezhető, hogy az idők teljességében meg is valósul ez az áhítózás.

Lukács evangélista szerint anyagi jelenés jelenti az isteni terv beteljesedését, és a „Názáreti Szűz” lesz az, akinek édesanyjai szíve hozza a világra az Üdvözítőt. Ezért **örök dicsőség** a Messiásnak, és **kiemelt tisztelet** (hyperdulia) az Édesanyjának. – Ma, a megváltás történetének lepergése után, tudja ezt a hívők serege és ezért boldog lélekkel leszen az Isten Anyjának hódolatos tisztelője.

a) A **földi életben** csak kivételesektől kapta... A hűséges **jegyves ismerte** az isteni ajándékot. – Az **apostolok** tisztelve **szerették**, mert Mesterük Édesanyját tisztelték benne. Azért olvassuk: „Nézd, ő a te anyád!” Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány” /Jn 19,27/. És: „Mindezek az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt egy szívvel – lélekkel, állhatatosan imádkoztak” (Ap.Csel. 1,14). A **hívők** pedig szeretettel **fordulnak hozzá**, mert megdicsőítette őt az isteni Gyermek...

b) Ez a dicsőítő tisztelet azért száll fel fokozódva az emberek lelkéből, mert az Egyház hódolata újabb és újabb megvilágítással tárja hívei elé, hogy **ő is tevékeny részese** a megváltásnak. Ezért illeti a kiemelt tisztelet – az emberek részéről. Ez pedig végül is annyit jelent: aki a bűn feletti győzelem tényezője, az nem lehet még átfutólag sem a „büntetésének” viselője. A „mennybevitel” tehát olyan kivételes **földi kincs**, amely az **örök dicsőségnek** előfutamoza. Annak a dicsőségnek, amelynek teljessége Isten országában nyer kiteljesülést. – Azért mondhatjuk, hogy az **örök életben** minden megdicsőülés boldog hordozója a Boldogságos Szűz Mária. Így tehát leszögezhető ez a mondás is: Egek Királynéja – a dicsőített Istenanya!

Bef.: Végső szavunk ez legyen: Szűz Anyánk teljes dicsősége isteni Gyermekének, a Messiás kegyelmének reásugárzása. „Nemzedékről nemzedékre” kijár az **imádás – a Messiásnak**, és ugyancsak „nemzedékről nemzedékre” osztályrésze a **kiemelt tisztelet – az Édesanyjának**. – Ennek a valóságát hirdette meg az égi Atya, mikor a mennybevitel kegyelmével tüntette ki a Boldogságos Szűz Anyát, Messiásunk Édesanyját.

2. beszéd: Miben áll ez az áldás?

(Dogmatikus beszéd: Az ég áldottja a Szent Szűz)

Bev.: Az Evangélium szövegéből emelem ki ezt a tételt: „Hangos szóval fölkiáltott: „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse” (Lk 1,42). Annak a szent Erzsébetnek

ajkáról veszem, akinek lelkéről ezt olvasom: „eltöltötte a Szentlélek” (Lk 1,41). – De ha a Szentlélek sugallatából szóló szent asszony **áldottnak** mondja Máriát, az ő rokonát, akkor méltán kérdezhetjük: miben is áll ez a nagyon kiemelt isteni áldás?

1. A Szent Szűz – Isten Anyja.

A vendéglátó otthon háziasszonya maga felel meg erre a nagy kérdésre, mikor megszólal.

a) Áldott vagy – méhednek Gyümölcsével... Mert ki vagy te?... A felelet ebben a mondatban rejti: „Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,43).

b) Áldott vagy te – a hited nagy kegyelmével... Ezt pedig így fogja igazságba az Írás: „Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neked.” (Lk 1,45).

Íme! **Áldottság** – az Istenanyaság, és **boldogság** – a hittel való odahajlás. Szinte felcseng lelkemben a Mester szava: „Boldog, aki nem lát és mégis hisz” (Jn 20,29).

2. De ez a kegy reánk vonatkoztatva is égi ajándék. Mégpedig azért, mert ilyen módon: **minden ember – Isten fia...**

Ez az áldások áldásának Isten adta kegyelme.

a) Az Istenanya **személyes áldása** – a Szentlélek mátkasága: „A Szentlélek száll rád, és a Magaságbeli ereje borít el” (Lk 1,35). Az élet ennél nagyobbat nem adhat. – Az egyetemes isteni törvény: Isten teremtménye az ember; de az Isten szeretetadományának maximuma: az Istenanya, a názáreti Mária.

b) Az Istenanyánkon keresztül az **egész emberiség áldása** – a megváltás egyetemessége. Ezt zengi a maga hivatásának **reánk vonatkozó értékelésével** az Istenanya mondván: „Mily nagy dolgot művelt velem Ő, a Hatalmas és a Szent! Irgalma az istenfélőkre száll nemzedékről nemzedékre” (Lk 1,49-50). Így: az Őt félőké az Úr és az Őt szeretők örökké az Úréi. Íme: a Szent Szűzön keresztül vett **áldások áldása**.

Bef.: Mít jelent tehát az „áldott” meghatározás? – **Isten Anyjává** áldatott a názáreti Szűz, és a megváltás útján **Isten fiává** áldatik a „jóakarátú” ember.

3. beszéd: Kiké az Isten ilyen áldása?

(Erkölcsei beszéd: Az Isten áldásának feltétele)

Bev.: Az egek felé forduló szem mindig az ég fénye, kegyelme után áhítozik. – A földet tapossuk, hogy eledelt adjon, az eget kérjük, hogy kegyelmet hullasson. – De kié az ég csordította kegyelmi harmat?

1. Az alázattal alázkodóké.

Figyeljük csak a Szűz Anya életét!

a) A Szent Szűz életének alaphangulatát az **alázkodás** ténye mutatja. Ennek jelentkezései a következők. Alázatos – az Isten igéjének hallásakor: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történiék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). Ezt a Szent Szűz maga tárja elénk. Alázatos a felmagasztaltatás világos tudatakor: „Mily nagy dolgot művelt velem Ő, a Hatalmas és a Szent! Hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát: lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék” (Lk 1,49 és 48). Ezt a választást, az alázatos választását pedig az Isten mutatja nekünk.

b) És a mi életünk mit kövessen? Kövesse a Szent Szűzet – alázatban. Kövesse a hivatottságunk nagyszerűségének tudatát is **önmagunk megalázása**. – Az igazság ez: mindent az Isten adott: „Mid van, amit nem kaptál?” (1Kor. 4,7)!!

2. Az életet Isten félelmében élőké.

Itt is a Szent Szűz életét nézzük, hogy azután a saját életünket eszerint mintázhassuk.

a) Születése percétől Isten hűséges gyermeke. Félté az Istent. Amint Izaiásnál olvashatjuk: „A se-regek Urát, Őt valljátok szentnek, csak tőle remegjete és csak tőle rettegetek!” (Iz. 8,13). Szerette az Istent: „... elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz... Máriának hívták” (Lk 1,26 és 27). Áldozatosan szolgálta az Istent. Látogatta a templomot... Gondozta az isteni Gyermekeket... Áldozatosan segítette az emberré növekedő evangéliumi Tanítót és Megváltót.

b) Ezt a szolgálatot követve legyünk a Szent Szűz gyermekei. Legyen **ilyen** szolgálatot teljesítő az életünk. Bármilyen területre szorítókozó is. – Lényeg: csak **így** várható az Isten áldása!

Bef.: Földön járjunk és égbe törjünk! – Ez a törtetés az egek kegyelmét csordítja lelkünkbe!

De gyönyörű beszédek mondhatók arról az Isten tervezte életszolgálatról is, amely az Isten áldotta Szűznek – a **hivatásteljesítésére vonatkozik**.

1. beszéd: Az „áldott Szűz” Isten Anyja

Bev.: A legnagyobb áldás: Isten Anyja. De most ne mint kivételes adományt értékeljük, hanem azt keressük, hogy mit jelent ez – a **hivatásteljesítés** szemszögéből?

1. Az emberiség üdvének részes tevékenye a Szent Szűz.

Amit az ember Istentől kap, annak értékesítése a feladata. – Mit kapott és mit értékesített ő?

- a) Az Istenanya – a Megváltó Anyja. Ez adott kegyelem.
- b) De az Istenanya – a megváltás áldozatos részese. Ez már önértéket feltáró lélektevékenység és így: élet.

2. A Megváltó Krisztusember Édesanyja.

Ez az életmagasság és isteni elhivatottság egészen kivételes adomány.

- a) A Szentlélek erejének árnyékoltja. Erről szól így is az Írás mondván: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél” (Lk 1,30).

b) A Megváltó Krisztus Édesanyja. Erről így szól az Írás szava: „Miközben ott tartózkodtak, elérkezett Mária szülésének napja. Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,6-7).

Bef: Isten áldása folytán – Istenanya, áldozatos szenvedéssel – a megváltás részese a Szent Szűz.

2. beszéd: „Áldott Anya” – „Isten gyermekeinek” Anyja

(Erkölcsei beszéd: Édesanyánk)

Bev.: Az égi Atya gyermeknépe – a föld embereinek egyeteme. Vajon elmondható-e az, hogy a Megváltó Édesanyja a mi „Édesanyánk” nevét is viselheti? – Mivel tudnók igazolni az **igenlő** feleletet?

1. Minden ember üdvét segíti.

Édesanya fogalma – az életrehozás áldott tényét zárja magába. De hoz-e életet számunkra az Istenanya, Mária?

a) Egyszülöttje – a **természetfeletti élet** szülője. „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). Ez az isteniesedés kegye. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a Szentlélek által” (Róm. 5,5).

b) Az égi Anya pedig ennek az „újjászületés” – nek Isten rendelte segítője. Az ő Szülöttje az, Aki-ről ezt mondja az Írás: „Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,32-33). Így ő maga is segítő eszköze minden ember megszentelődésének.

2. **Minden egyes ember lelkét támogatja és gazdagítja.** De a **tárgyi** kapcsolat mellett **személyes** szeretettel is segít.

- a) Ezt mutatja – a Kereszt tövében való **gyermekké fogadás** ténye.
- b) Ezt mutatja csodás jelenségeinek áldása.
- c) Ezt mutatja **lélekerőket** közlő égi közeledése (inspiraciones!).

Bef.: Aki az Úr Egyszülöttjének Anyja, az az Úr Jézus híveinek is Anyja.

3. beszéd: Minden Isten áldotta ember – a Szent Szűz „lélekfia”

(Erkölcsei beszéd: „Lélekifjúság”)

Bev.: Az égi Édesanya – földön és égben gyűjti maga köré gyermeknépét. – De mit jelent ez a „lélekgyermekség” a földi életünkben?

1. **Bizalommal fordulhatunk égi Anyánkhoz.** Van ennek tárgyi **megalapozása** és alanyi **értéklése**.

- a) Tárgyilag: Anyánk az Istenanya. Így ő fordul felénk.
- b) Alanyilag: a gyermek bizalma hajlik az Anya felé. Így mi fordulunk őfelé.

2. **Biztosan várjuk és kapjuk anyai áldását.** Ez a lélekmozzanat is **tárgyi alapú** és **alanyi tar-**

talmú.

- a) Édesanya szeretete – kiáradó. Ez a tárgyi alap.
 - b) A gyermek lelke – befogadó. Ez az alanyi **feltáruulás** és biztos töltekezés.
- Bef.: A földi édesanya **mindig ad**, az égi Édesanyánk is mindig nyújt!

*

Fenségesen lehetne szólni arról a tételről is, amely szerint „**Isten áldottja**” – „**ég hazatértje**”.

1. beszéd: Istentől áldást veszünk

(Dogmatikus beszéd: Isten áldásai)

Bev.: Mit kapunk az ég Urától? Azt is kérdezhetnők: milyen túlaradó szeretetajándékkal gazdagította embernépét az ég Ura?

1. Örökké élő lelkét adott.

Ez a teremtés csodás kiáradása.

a) Lénytanilag: szellemet hordozunk: „Megalkotta tehát az Úristen az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

b) Tartalmilag: Isten – hasonlatosságot adott: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette” (1Móz. 1,27).

2. Örökké bontakozó isteni életre hívott.

Az élet nem lezárt keret, hanem bontakozó alakulás. Ez is az Úr adta életkincs.

a) Magunk lehetünk magunk „alakítói”.

b) De Istenatyánk marad lelkünk állandó Gazdagítója. Erőnk ugyanis az Úr. Olyan, Akiről így zeng a Zsoltáros: „Uram, én Istenem, te felette magasztos vagy! Öltözeted pompa és ékesség, ruházatot fényesség. Kifeszítéd, mint a sátor ponyvát az égboltozatot, tetejét vízzel elborítod. Szekereddé teszed a fellegeket, a szelek szárnyain jársz” (Zsolt. 103,1-3/).

3. Örökké boldog égi életet ígért.

A végtelen Atya – végnélküli és természetfeletti életre hívott.

a) Elérhetjük – földi munkákban – Isten kegyelmével.

b) Kidolgozhatjuk – Isten áldotta lelkünk munkájával.

Bef.: Most vessük össze a **mi ajándékainkat** és a Boldogságos Szent Szűz ajándékait!... Látni fogjuk: „Ő az áldottak Áldotta”, mi pedig a **kegyelmek ajándékozottjai** vagyunk – De Istenatyánknál találkozunk!

2. beszéd: Isteni áldással élünk

(Erkölcsi beszéd: Isten éltető áldása)

Bev.: Induláskor gazdagon indulunk, de életélésben is gazdagnak kell maradnunk. – Nem silányulhat életünk a „tékozló fiú” sivár nivójára. – Hogyan áramlik tehát lelkünkbe az a kegyelem, mely állandóan kíséri életünket?

1. Szent igében hangzik – az Úr hangszóráin át.

Valóban mindenütt zeng az Úr szava.

a) Közvetlenül szól lelkünkben: „Amikor a pogány törvény híján a természet szavára teszi meg a törvényben foglaltakat, törvény hiányában önmagának törvénye. Ezzel igazolja, hogy a törvény követelménye szívébe van írva, amiről lelkiismerete tanúskodik és önítélete is, mely hol vádolja, hol fölmenti” (Róm. 2,14-15).

b) Közvetve szól az Úr küldötteinek ajakán: „Hiszen „Végig a földön szárnyal a szavuk, világ végéig elhat szózatuk”...” (Róm. 10,18).

2. Kegyelmi erőben jelentkezik az isteni természetén át.

Ez együttélést jelent.

a) Alapja – az isteni természet vétele: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

b) Valósága: a Szentlélek birtoklása: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

3. Tökéletes életben virágozik az emberek lelkében.

Legyen elég ez a magyarázat:

a) Isten képén dolgozunk.

b) És krisztusi életet élhetünk: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: A „gyűjtő ember” – Isten fia, a „tékozló fiú” törődöttség után legyen – Isten gyermeke. Ebben segít – az égi Anya.

3. beszéd: Isten áldásaként – hazatérünk

(Dogmatikus beszéd: Az örök haza)

Bev.: De mi az áldása?... A gazdagon indítás?... Az állandó segítség?... Mindezek koronája: **az isteni hazatérés.** – Miben áll ez?

1. Istenhez tér a halál után a lélek.

Föld az élet területe, és ég az élet teljes kibontakozása.

a) Égből jöttünk.

b) Égbe vágyunk.

c) Égbe segítettünk.

2. Istenhez tér a test és lélek.

Kettősség az élet: kettőnk egysége a boldogság.

a) A test is feltámad: „Nem akarjuk testvérek, hogy az elhunytak felől tájékozatlanok legyetek, hogy ne szomorkodjatok, mint a többiek, akiknek nincs reményük. Ha Jézus, mint ahogy hisszük, meghalt és föltámadt, akkor Isten azokat is, akik Jézusban hunytak el, vele együtt föltámasztja” (1 Tessz. 4,13).

b) Az élet végnélkülivé szélesedik: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog. Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,25-26/).

c) Az ember Istenatyja keblén éli életét: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: A „szentek egysége” az élet kialakulása. Itt, a megdicsőültek találkozásán él együtt az Úr, a Mester, a Szentlélek, az Istenanya, az angyalok kara és az **isteni ember.**

*

További tételek és ötletcímek

1. beszéd: Akit a Szentlélek ihletett

Ennek tárgya lehet: ...az áldottan lát és életet példáz.

2. beszéd: Az öröm túlcsoordulása

Ennek tárgya: még a fájdalom is várható, de az öröm kicsordul. Keressük az isteni élet örömeit!

3. beszéd: Az „asszonyok Áldottja”

Ennek tárgya lehet: az „áldott” Szűz Anya Isten Fián át az emberek „coredemptrix”-je. Ezért – megdicsőült!

4. beszéd: Isten Anyja látogat?

Ennek tárgya lehet: látogatja szent Erzsébetet és látogatja a bűnös embereket...

5. beszéd: „Örvend az én Gyermekelem...”

Ennek tárgya lehet: örvend az áldozatos életnek, mert üdvösséget hoz a szegény bűnös embernek.

6. beszéd: „Boldog vagy, mert hittél...”

Ennek tárgya lehet: Isten szavára hallgatva Isten kegyének részese az ember.

7. beszéd: Valóság a hit

Ennek tárgya: Isten az igazság csodás hirdetője, és a hit az életigazság elfogadása.

8. beszéd: Égi dal – lélekviszhang

Ennek tárgya lehetne: egek beszédje Isten hangja, ember lelkének visszacsengése az isteni élet alapüteme.

9. beszéd: A hála dala

Ennek tárgya lehet: Isten a Szent Szűz túláradó ajándékozója, a Szent Szűz az áldozatos étellel köszönő „élettrubadúr”.

10. beszéd: „Ex altavit spiritum meum”

Ennek tárgya lehetne: megemelt az Isten, hogy másokat emeljen a lelkem.

11. beszéd: Üdvöm az Úr!

Ennek tárgya lehet: a Szűz Anyáé és az enyém is.

12. beszéd: Alázkodtam – megemeltetem

Ennek tárgya lehet: az alázat – felemelkedés kezdete.

13. beszéd: Jutalmam az Úr!

Ennek tárgya lehetne: egekig magasztaltatott az Istenanya, oda vár engemet is az égi Atya.

14. beszéd: Dicsőségem a föld?...

Ennek tárgya lehetne: csak az **isteni** emel az **örök** dicsőségbe (Assumptio!)

15. beszéd: Az Úr legnagyobb tette

Ennek tárgya lehetne: embert (Szűz Anyát), a megtestesülés élő „eszközévé” emelte; így engem is az „istenies ember” magaslatára segíthet.

16. beszéd: Dicsőség a „neve”**17. beszéd: Népek boldogítása az élete**

* *

Beszédláncokhoz gondolatsorok

Ha valaki azt akarná, hogy az **ünnepe jellegét és a napi Evangéliumot** egybefogva **beszédlánco-**kat alkosson, az rátérhetne – a csupán **címükben és tárgyukban** megadott – következő beszédterületekre.

I. beszédlánc címe: Erzsébet szava

Itt „**Erzsébet asszony**” köszöntő és szeretetteljes prófétai beszédje bontandó részekre. Lehetne ezt végezni ilyen módon:

1. beszéd: Köszöntő szó – áldott felelet

Tárgy: köszönt Erzsébet, és ujjong az isteni Kisdéd.

2. beszéd: Hangos örömujjongás

Tárgy: nagy boldogság az Istenanya látogatása, kitörő Erzsébet asszony lélekujjongása.

3. beszéd: Áldott vagy te az asszonyok között

Tárgy: egyedüli vagy – „áldottságoddal”, de mindenkinek „áldottja” vagy – isteni Gyermeked miatt.

4. beszéd: „Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik...”

(Lk 1,45).

Tárgy: hited Isten szavához fűzött, és így Isten áldása életed és életünk boldogsága lett.

*

II. beszédlánc címe: Szűz Anyánk válasza

Itt a Szent Szűz válaszát kell részleteznünk.

1. beszéd: Úré a dicsőség

Tárgy: én csak vettem az Úr kegyelmét, de Övé legyen minden dicsőség.

2. beszéd: „Nagyszerű dolgokat művel karja erejével...”

(Lk 1,51).

Tárgy: az Isten emberré lett, hogy az ember istenivé lehessen.

3. beszéd: „Éhezőket tölt be minden jóval...”

(Lk 1,53).

Tárgy: éhezők a lelkek, és Isten szólt hozzájuk.

4. beszéd: „Fölkarolja szolgálóját, Izraelt...”

(Lk 1,54).

Tárgy: Izraelen át kopogtat a megváltás, de mindenkire kiterjed az égi áldás.

*

III. beszédlánc címe: A mi üdvözlő szavunk

Itt arról kellene szólni: hogyan üdvözljük mi égi Anyánkat? – Tétéleink így szólhatnak:

1. beszéd: Égi Atyánk – kiválasztottja

Tárgy: előrendelt az égi Atya, hogy időben légy az Ő és az emberek szolgálója.

2. beszéd: Szentlélek mátkája

Tárgy: a Szentlélek erejével fogantatott Fiad, és Fiad áldozatából fogantatott az „isteni ember”.

3. beszéd: Istennek Anyja

Tárgy: az Úr Egyszülöttje: a Fiad, és emberi – isteni természet kettősségét hordja: a Megváltó.

4. beszéd: Mindnyájunk Édesanyja

Tárgy: te az Úr Egyszülöttjének Anyja vagy, és így a „megváltott nemzedék” is Anyjának tekint.

*

IV. beszédlánc címe: Szűz Anyánk válaszsava

Itt a Szent Szűz **felénk** forduló szeretetéből kellene levezetni a feleletet.

1. beszéd: Fiamnak gyermekei vagytok!

Tárgy: értetek áldozta Önmagát isteni Gyermezem, értetek dobog az én anyai szívem.

2. beszéd: Anyai szívemre mindig számíthatok

Tárgy: szerető szívem felétek fordul, és isteni Gyermezem szeretete segítségül siet.

3. beszéd: Lelkiéletek állandó Szolgálója lettem

Tárgy: szolgálom a lelketeket és ezzel dicsőítem isteni Gyermekeket.

4. beszéd: Örök dicsőségek Kiesdője lettem

Tárgy: égi Fiam a boldogság Osztója, de az én közbenjárásom az Ő Lelkének „indítója”.

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegeihez alkotott beszédek

Most először arra hívjuk fel a figyelmet, hogy itt mi is a mai szentmisének **régi** és **új** Szentleckéjéhez fűzünk néhány gondolatot. Az **a) alcsoport alatt** a **régi** szöveget vesszük alapul. De **itt csak** – reáutalást adunk. A **b) alcsoport alatt** az **új** szentmise Szentleckéjét magyarázzuk. Itt bővebb anyagot nyújtunk. – Lássuk ezeket egyenként.

a) alcsoport: A régi szentmiseszöveg Szentleckéje

A Szentlecke szövege így szól: „Erőmmel jártam minden között, mi magas és mi alacsony, és pihenőt kerestem mindezek között, hogy az Úr örökrésében tartózkodjam. Akkor meghagyta nekem a mindenség Teremtője és mondotta, s aki teremtett engem, pihenőt adott sátramnak; és mondotta nekem: Jákobban lakjál, Izraelben legyen örökrészed, és választottaim között verj gyökeret. Kezdetben teremtettem, még a világ előtt, és nem szünöm meg sohasem. A szent hajlékban tettem színe előtt szolgálatot, majd pedig Sionban kaptam állandó lakást; a szent városban találtam ekképp pihenőt, és Jeruzsálem lett uralmam székhelye. A dicsőséges nép közt vertem gyökeret, az én Istenem részében, az ő örökrésében, s a szentek gyülekezetében megtelepedtem. Magasra nőttem, mint a cédrus a Libanonon, mint a ciprusfa Sion hegyén. Felnőttem, miként a pálma Kádesben, mint a rózsaliget Jerichóban, mint a díszes olajfa a síkságon; magasra nőttem, mint a platán a víz mellett, a tereken. Illatozom, mint a fahéj és a fűszeres balzsam; mint a válogatott mirrha, kellemes illatot árasztok” (Sir. 24,11-20).

Különálló beszédek

1. beszéd: A lélekbéke Királynéja

1. Törtető lendület az élet.
2. De csak egyensúlyozott béke éltet.

2. beszéd: Az Úr indította zarándok

1. Minden és mindenki Tőle.
2. Minden és mindenki Hozzá.

3. beszéd: Az Úr szentélyének lakója

1. Hordoz a földi paradicsom.
2. És hordozom az ég Paradicsomát.

4. beszéd: A szent gyökérzet királyi sarjadéka

1. Jákobtól – a földön.
2. Istentől – az égből.

5. beszéd: Az Úr városa az én hazám

1. Földi Jeruzsálem.
2. Égi Jeruzsálem.

6. beszéd: Az ég cédrusóriása

1. Földbe gyökerezem.
2. Egekbe magasodom.

7. beszéd: **Kádes pálmája**
 1. Nedves talaj a gyökered otthona.
 2. Napsugaras izzás a koronád igénye.
8. beszéd: **Jerichó rózsája**
 1. Szépségében gyönyör.
 2. Hervadásból új életre ébredő.
9. beszéd: **A mezők illatos olajfája**
 1. Virágod: illat.
 2. Csordított olajad: erő.
10. beszéd: **Élő balsam csorgás**
 1. Kenetessége folytán gyógyító.
 2. Illatossága folytán igényelt.

*

*Beszédláncok***I. beszédlánc címe: A Szűz Anya élettörzsének virágzása**

1. beszéd: **In Jakob inhabita**
 2. beszéd: **In Israel hereditare**
 3. beszéd: **In electis meis mitte radices**
 4. beszéd: **In Sion firmata sum**

*

II. beszédlánc címe: Az eredet ősi vonása

1. beszéd: **A kezdettől éltél – Istenben**
 2. beszéd: **A fogantatástól – kiemeltté Istenben**
 3. beszéd: **Egy életen át fordultál – Istenhez**
 4. beszéd: **Halálodban is felemelkedtél – Istenhez**

*

III. beszédlánc címe: Fenséges jelképeid

1. beszéd: **A sudár cédrus**
 1.
 2. Balsam aromalis.
2. beszéd: **A sioni ciprus és a folyóparti platán**
 1. Árnyék...
 2. Égbetörés...
3. beszéd: **A kádesi pálma**
 1. Dísz...
 2. És gyümölcs...
4. beszéd: **A jerichói rózsza és olajfa**
 1. Illat...
 2. És olaj...

b) alcsoport: Az új szentmiseszöveg Szentleckéje

A Szentlecke szövege így szól: „Mindannyian pedig, imádták az Urat, és mondták neki: Megáldott téged az Úr az ő hatalmával, mert semmivé tette általad ellenségeinket... Leányom, a föld minden asszonyánál jobban megáldott téged az Úr, a fölséges Isten! Áldott az Úr, az ég és föld teremtője, ki arra vitt reá téged, hogy levágjad ellenségeink fővezérének a fejét, és ma megdicsőítette nevedet, és a te dicséreted el nem hal az emberek ajakán. Örökké megemlékeznek majd az Úr hatalmáról azok, akiknek kedvéért nemzetednek szorongatása és sanyarúsága miatt nem kímélted saját életedet, hanem Istenünk színe előtt a romlásból kimentetted őket... Mikor ez elébement, mindannyian egyhangúan ilyenképpen áldották őt: Te Jeruzsálem dicsősége, te Izrael öröme, te népünk ékessége vagy” (Judit 13,22; 23-25 és 15,10).

A szöveg tartalma – **Judit** dicsérete. Annak a Juditnak, aki az „ellenség fejét véve” megszabadította Izraelt. – Egész világos tehát, hogy az Egyház gondolata az, hogy Juditban a Szent Szűz előképét tiszteli. – Így a szentbeszédek tételeit is ilyen módon kell összefogni.

Különálló beszédek

1. beszéd: Erővel áldott az Úr!

(Isten áldása Szűz Anyánk életében)

Bev.: A természetes életkincs mindnyájunknak közös tulajdona, a természetfeletti pedig mindenki számára – a szükségeshez képest – elégséges isteni adomány. Ezért mondja az apostol: „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). – „Embernéppé” teremtett az Isten, tehát a föld urává alkotott; de egyúttal halhatatlan lélekkel áldott, és így – a kegyelmek vételével – az örök élet várományosaivá magasztosított. Olyan boldogító tudat ez, amely magasan a teremtmények fölé emel bennünket. – Ámde a Szent Szűz mennybevitelének ünnepén erősen követelődik az a kérdés: milyen élethivatást teljesített a názáreti Szűz, hogy ilyen kivételes kegyel áldotta az égi Atya? Azt is kérdezhetném: milyen kegyelmek birtokosa, hogy isteni hivatást teljesítsen?

1. Az első felelet így hangzik: Áldott az „istenanyaság” szent kegyelmével.

Az isteni kinyilatkoztatásból tudjuk, hogy mi „Isten fiai” lettünk: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12). De Szűz Mária előrendelésből Istenanyává rendeltetett. Így tehát a megváltás isteni tervében helyet találó „asszony”. – Róla szól az Isten szava, hogy előre készítse az emberek lelkét az „elhivatott” hódolására.

a) Az ő személyét érinti az ősi Írás: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékok és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). Tehát: a **bűn megtörésében** szerepet talál... Nem közvetlenül, mert ez a Mester feladata, de közvetve, mint a Messiás Édesanyja.

b) Róla írja a próféta: „...az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). Itt pedig az az „új hír” közöltetik, hogy az **érintetlenség** kincsével léssen a Messiás Anyja. Ezt hirdeti az angyal: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz...” (Lk 1,35). Tehát a Szentlélek erejének árnyékozásával léssen a Messiás Anyja. Mégpedig annak a Messiásnak, aki a Szentlélektől fogantatván **Isten Fiának** fog hivatni, és Dávid trónjának ura léssen: „Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,32-33). Mindez azt hirdeti: Szűz Mária az emberek legkiemelkedettebbje, mert a Szentlélek erejével az emberiség megváltását hozó **Isten Egyszülöttjének Anyja.**

2. De az „előrendeléssel” kiválasztott „Názáreti Szent Szűz” áldott a közvetlen feltámadás égi ajándékával is.

Égi Atyánk örök kegye, hogy az Istennek földön élő gyermeknépei a földön fáradoznak és végül is az egekbe vágyakoznak. A munkálkodás szent területe – a föld, és a boldogságot vágyó ember örök otthona – az ég. De mindezekben az a kiemelten szent és isteni, hogy még az „elesett emberiséget” is az egekbe emeli a Megváltó áldozatos szeretete.

a) Az Úr örök terve volt ugyanis az ember végnélküli élete. Azért olvassuk: „Szent és üdvös gondolat tehát a halottakért imádkozni, hogy a bűnöktől feloldassanak” (2Mak. 12,46) és: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). – Ennek megvalósulása a megváltás. És ennek végső akkordja – az **egekbeszállás**.

b) Ámde az előrerendelés csodás választásával a Szent Szűz **teljes** megdicsőülés birtokosa és így – bűn nélkül lévén – isteni kegye: az **utolsó ítélet előtti** célbajutása. Benne az az isteni ajándék, hogy nem ül győzelmet felette a test pusztító „földanya” – szolgálja, a halál. – Jól jegyezd meg: aki nem áldozata a bűnnek, az nem lesz – még átfutólag sem – eltemetett „teteme” a földnek!... Azt mindnyájan tudjuk – ez a hit tanítása –, hogy feltámad a test az utolsó napon: „Ha Jézus, mint ahogy hisszük, meghalt és föltámadt, akkor Isten azokat is, akik Jézusban hunytak el, vele együtt föltámasztja” (1Tessz. 4,14). – Szűz Mária azonban égbe vitetett a halála napján. Végül is ez: az ő „isteni kiválasztottságának” következménye, és így az ő megváltás művében való részvételének égi jutalma.

Bef.: Befejezésül gondoljunk az **esztergomi bazilika kupolájának fenséges feliratára**, amely magyarul így hangzik: Mennybe vitetett a Boldogságos Szűz Mária, örvendeznek az angyalok seregei! – Ez a felemelő szöveg az isteni előrerendelés csodájának ünneplésére hívja az angyali seregeket. – És minket?... Minket pedig arra hív, hogy csatlakozva az egek öröméhez, **kirobbanó diadallal** tekintünk az ég felé, ahová a Megváltó égi kegye és a megváltásban anyai és **szenvedő anyai** szerepet vállaló Édesanyánk szeretete **minket is** hazasegít a **mennyek megdicsőült seregébe**.

2. beszéd: Minden „asszonyok” elseje

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz személyisége)

Bev.: Éváról méltán mondják az emberi ajkak: minden embernek anyja. Belőle sarjad – a további élet. De – sajnos – a halál is. – És a Szent Szűz életét és egyéniségét hogyan jellemezhetjük?

1. Az Úr Egyszülöttjének – Anyja.

Ez is személyiség megállapítás. De részleteiben így szólhatunk a Szent Szűzről:

a) Anna leánya... Tőle születik – a földi életre.

b) Majd így folytatandó a kinyilatkoztatás közlése: a Szentlélek mátkája. Azért mondja az angyal: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbelinek ereje borít el” (Lk 1,35). Tőle fogant az Istenanya valóságára és hivatására.

2. A megváltott nemzedéknek is Édesanyja.

Az Úr Jézus mindnyájunk örök életének forrása; így az Ő Édesanyja a mi életünknek is „anya”.

a) Az Istenanya személyében – ember. De – teljes ember. Így viszont hozzánk egészen közel eső teremtmény. Továbbá – kivételesen megemelt ember. Ez az élettartalmát és hivatását emelte, de így is: ember. Mégis – testvér. Azért, mert ember.

b) De mert a Megváltó Anyja, azért a megváltottaknak is Édesanyja. Ez a kiváltság a mi örömünk, és teljes emberi érzésvilága folytán a mi emberi érzéseinket és életünket emberi közvetlenséggel segít. Bizalmas a hozzá közeledés és reményteljes a segítő szeretet áramlás.

Bef.: A mai Szentlecke jelképeit ne feledjük: „Leányom, a föld minden asszonyánál jobban megáldott téged a Úr, a fölséges Isten!” (Judit 13,23).

3. beszéd: Isten lett örök Vezéred

(Erkölcsei beszéd: Kit követett a Szent Szűz?)

Bev.: Minden ember életútját az Úr pontozza, de nem minden ember az Úr jelölte életút hűségese követője. – És a Szent Szűz?

1. A tisztaság parancsának hűségese – gyermekkortól.

Az Isten parancsolatainak lett hűségese.

a) Az Írás mondja: „...elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz... Máriának hívták...” (Lk 1,26 és 27).

b) Az Egyház élő tanítása az egész életéről tanítja. – Templomok (Róma legrégebbi temploma)... Zsinatok (Efezusi!)

2. Az angyali üdvözlés hódolatos – a köszöntésben. Itt már a **személyes** hivatás és útmutatás jelentkezik.

a) Szól az angyal – az Úr nevében: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fo-

gansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) Felel a Szűz – teljes lelkével: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,36).

3. Isten tervének hűségese – egész életében.

Názáret, Betlehem, Egyiptom, Názáret, Jeruzsálem, Golgota...

Bef.: És a Vezér végső irányítása? Szolgálat – a földön, majd örök élet – a **dicsőséges feltámadás égi kegyelmével!** Fenséges életpéldája így fogható egy mondatba: aki követi az Úr szavát, az Istennél találja meg életének célpontját.

4. beszéd: Az örök ellenség „ellensége”

(Dogmatikus beszéd: Az örök ellenség harcosa)

Bev.: Az Írás elején hangzik ez a mondás: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékok és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). Ez az ellenségeskedés – sátáni eredetű, és ennek meggyőzése – isteni hivatású. – Milyen szerep jut ebben a Boldogságos Szűznek?

1. Örök megtagadója a bűnnek.

Mindenféle bűnnek. Ezért élete:

a) Bűn nélkül fogantatott. Ő felette áll a „lapsa naturae” emberiségének. „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28).

b) Bűn nélküli az egész életében. Az „inordinatus appetitus” nem zavarja. Mégpedig azért, mert „isteni malasztal való teljessége”: védelmezője. Jóakarata – győzelemre segítője. Ezért is szólhatott így Mária: „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben” (Lk 1,46).

2. Győzelmese az emberiség kísértőjének.

Judit asszonyról ezt írja az Írás: „Áldott az Úr, az ég és föld teremtője, ki arra vitt reá téged, hogy levágjad ellenségeink fővezérének a fejét” (Judit 13,24). Mindezt előképként olvassuk a mai Szentlelkében...

a) A megváltás művében való részesedése folytán – győzedelmes a bűn felett. – Ez a „szeplőtelenység” előrendelése: „...kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28).

b) Anyai szeretetével győzedelmes segítőt minden ember számára – a személyes bűn – kísértés felett. Mindnyájunk Anyja: „Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” (Jn 19,26). – De idekapcsolható a Juditot magasztaló Írás is: „... és ma megdicsőítette nevedet, és a te dicséreted el nem hal az emberek ajakán. Örökké megemlékeznek majd az Úr hatalmáról azok, akiknek kedvéért nemzednek szorongatása és sanyarúsága miatt nem kímélted saját életedet, hanem Istenünk színe előtt a romlásból kimentetted őket” (Judit 13,25).

Bef.: Micsoda tehát egyik szép címe a Szűz Anyának? Az „örök ellenség” győzedelmes „ellensége”.

5. beszéd: Az ellenség feje

(Erkölcsei beszéd: Judit és Mária)

Bev.: Az Írás szavai szerint a hős asszony levágja az ellenséges Holofernes fejét (Judit 13,24). Hősi tett az asszony vállalkozása és menekülést hozó a szorongatott nép számára. – De hol van itt olyan hasonlóság, amely Juditot hasonlítja a Szent Szűzhöz.

1. Judit – népének megmentője.

Róla így ír az Írás: „...Örökké megemlékeznek majd az Úr hatalmáról azok, akinek kedvéért nemzednek szorongatása és sanyarúsága miatt nem kímélted saját életedet, hanem Istenünk színe előtt a romlásból kimentetted őket” (Judit 13,25).

a) Az ellenség feje – az ellenségeskedés forrása. Ha lehanyatlik a fej, akkor szerteomlik a test ereje (Pl.: mindig a vezért és fejedelmet keresik a csatákban).

b) Az ellenség fejevétele – az ellenségeskedés megtörése. Az élet mindig ezt mutatja. Azért a hősi tett – **egyéni áldozat**, de az **eredmény** – a szorongatott nép felszabadulása és megmentése.

2. Szűz Anyánk – az emberiség ellenségének megtörője.

Az Írás így jellemzi az ősi ellenséget: „Mondá erre a kígyó az asszonynak: Dehogyan haltok meg! Csak tudja az Isten, hogy azon a napon, amelyen arról esztek, megnyílik szemetek s olyanokká lesz-

tek, mint az Isten: tudtok jót és gonoszt” (1Móz. 3,4-5).

a) Az „örök ellenség” a hivalkodás és vakmerőség felemelkedése. A „Sátán feje” lehet ennek előjelképe. – A megváltás – a győzelem teljessége. Ebben a Szent Szűz az Isten rendelte segítség áldozatos.

b) Ezért jelképezzük a lourdes-i jelenés nyomán úgy a Szent Szüzet, hogy a kígyó alakú Sátán lábainál tekerődzik a Szent Szűznek... Győzött a Messiás, győzött a Messiás Édesanyja. Az Istenanya az Egyszülött emberi természetét szülte, és az Istenember az emberiség Megváltója.

Bef.: Az ellenséges Holofernes fejét veszi Judit asszony, a Sátán fejét összetöri – a **diadalmasszony**. – Mindkettő népének megmentője. De a Szűz Anya az **örök életre** menti az embert!!!

6. beszéd: Dicsőséged örök

(Erkölcsei beszéd: A Szűz Anya dicsősége)

Bev.: Az Egyház legősibb és még ma is fennálló emléke – a Szent Szűz temploma Rómában... Arra vall ez az emlék: ősi tisztelettel övezte a hívők serege az Úr Édesanyját. – Milyen tisztelet kísérte?

1. Ősi Egyházunk tisztelete.

Mesterünk a Szent Szűzanya életét halála után is irányította.

a) János apostol útján új otthonba juttatta: „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány” (Jn 19,26-27).

b) A Szűz azután az apostolok együttesének kiemeltje. A Szentlélek várásánál az „együttesnek” tiszteltje. „Mindezek az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt egy szívvel-lélekkel, állhatatosan imádkoztak” (Ap.Csel. 1,14).

c) Az Ősegyház tanítása „Istenanyának” hirdette (Efezusi Zsinat tanítása).

2. Egyházunk népe állandó kegyelettel illette.

Ezt a nagy dicsőséget állandóan emléken tartotta és hirdette az Egyház – híveivel együtt.

a) A templomok serege mutatja. Tiszteletére emeltettek templomok...

b) A liturgiák szépsége hódolattal szolgálja. Zenettek dalok és énekek...

c) Az egyszerű hívő is mindenkor szerette. Rendeket alapítanak tiszteletére. Egyéni életet nemesítenek mintájára.

Mindig átcsegett az embereket boldogító Egyházon: Istenanya, Mária: emberiség dicsősége.

Bef.: Az emberi lélek **legősibb** megnyilvánulása: ahol dicsőség illeti – a Fiút, ott átáramlott dicsőség részese – az Édesanya.

7. beszéd: Istent imádjuk, tégedet tisztelünk

(Apologetikus beszéd: A Szent Szűz tisztelete)

Bev.: Mi a különbség az **imádás** és **tisztelet** között? Ké az egyik és ké a másik?

1. Istené – az imádás.

a) Ő az Ura mindennek. Erejét így színezi az Írás: „Ruházatod fényesség. Kifeszítéd, mint a sátorponyvát az égboltozatot, tetejét vízzel elborítod. Szekereddé teszed a fellegeket, a szelek szárnyain jársz” (Zsolt. 103,2-3).

b) Ő az Atyja mindenkinek. „És te megtudod, hogy én vagyok az Úr, s akik reá várnak, benne meg nem szégyenülnek” (Iz. 49,23). – (Cultus latrae).

2. A Szűz Anyánké – a kiemelt tisztelet.

a) Minden szentet – egyetemes tisztelet illet (cultus duliae).

b) De a kivételesen „áldottat” kivételes tisztelet övezi (cultus hyperduliae).

Bef.: A katolikus hívők világosan érzik ezt és mindenütt hirdetik és élik, hogy ez a különbség az **Isten imádása** és a **Szent Szűz tisztelete** között! **Csak** az Istent imádjuk, de az Istenanyát **kivételes tisztelettel** tiszteljük.

8. beszéd: „Tu gloria Jerusalem”

(Magasztaló beszéd: Jeruzsálem dicsősége)

Bev.: Jóákim főpapról ezt olvassuk az Írás szövegében: „Eljött Jóákim főpap is Jeruzsálemből

Betuliába összes véneivel együtt, hogy meglássa Juditot. Mikor ez elébement, mindannyian egyhangúan ilyképpen áldották őt: Te Jeruzsálem dicsősége, te Izrael öröme, te népünk ékessége vagy” (Judit 15,9-10). Ez az Írás azt a nagy tettet akarja megdicsőíteni, hogy a várost megszabadító asszonyt magasztalni akarja a zsidó nemzet. – De ha a szent város felszabadulása ilyen öröm, milyen diadal az emberiség felszabadulásának csodája?... Milyen dicsőséges szerepet töltött be ebben a Szent Szűz, és mi volt Isten adta égi jutalma?

1. Anyja lett a Messiásnak.

Röviden: ez az isteni elhivatása. Ennek részletei:

- a) Előrerendeltség...
- b) A Szentlélek árnyékolása...
- c) És az Istenfiúnak földre hozása.

2. Hazavártja – az égi Atyának.

Az égi Atya örök tervének részese, az égi Atya örök hazájának birtokosa.

- a) A föld még testét sem zárta be.
 - b) Feltámadás kegyében részesülve – az ég Királynője. Ez már az ég Ura isteni jutalma.
- Bef.: Mi így zengjük Jóákim főpappal: a mi Édesanyánk az égi Jeruzsálem dicsősége.

9. beszéd: „Tu laetitia Israel”

(Magasztaló beszéd: Izrael öröme)

Bev.: A Jóákim főpap féle diadalénekből kicseng ez a dal is: „Izrael öröme” (Judit 15,10). – De tágul – e a Szent Szüzet illető dicséret, amikor az emberiség üdvösségét hozó Messiás Anyjának hirdetjük őt?

1. Judit – a választottak fővárosát védi.

Itt ez a gondolat:

- a) Hős az asszony, hogy álljon a szent város.
- b) Áldozatos az asszony, hogy diadalmas legyen a népe.

2. Mária – az emberiség teljességének üdvét segíti.

Itt már szélesebb és szentebb a hivatás és egyetemes a győzelem.

a) Az ő Fiáról ez a próféta éneke: „Bocsásd el most szolgádat, Uram, szavaid szerint békeségben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél” (Lk 2,29-31). – Itt tehát az egyetemes Megváltó Anyja az emberek öröme.

b) Az ő életéről így szól az élő Egyház élő tanítása: minden kegyelem közlője. Fia szerezte, az Édesanya közvetítésével adja.

Bef.: „Laetitia Jerusalem” – Judit asszony, és „Laetitia hominum” – Szűz Anyánk.

10. beszéd: „Tu honorificentia populi nostri...”

(Magasztaló beszéd: Népünk dicsősége)

Bev.: Judit asszonyt azért dicsőítik így, mert üdvöt szerzett diadalával népének. – De ez a dicsőítés **csak** emberi hang és múlandó üdviválgás. – De hogyan tette tiszteletünk kivételévé a Szent Szüzet az egek Ura?

1. Magasra emelt az ég Ura.

Itt már az Isten dicsőítő tettéről lesz szó. – Itt az Úr szólt az emberekhez és ezek a szavak – tettek, a Szent Szűz megemelt **személyén át** jutottak az emberekhez.

- a) Tervében – szeplőtelennek gondolta.
- b) Megvalósulásában – a Szentlélek erejével ihlette.
- c) Életvégén – az egekben megkoronázta.

2. Dicsőítéssel dicsőít a föld embere.

Az ég tervének, tettének és megdicsőítő jutalmának gyenge és gyarló visszhangja az ember. Ámde mégis – visszhangja! – Milyen csendül?

- a) A hívek bizakodó imádságaiban.
- b) A Szent Szűz kegyes imameghallgatásaiban.
- c) A Szent Szűz csodás jelentkezéseiben. – Ez az utóbbi fel – felrázza az emberek lelkét és az égi Atya szerető lelke felé fordítja a fáradságot mutató emberek életét.

Bef.: De amint te dicsőségedet Fiadtól, úgy a mi népünk megemelésünket égi Anyánkon át várjuk – isteni Fiadtól.

* *

Beszédláncok

I. beszédlánc címe: Az erős asszony

Tárgya volna, hogy az erős asszony életjegyeit a **Szent Szűz életére** alkalmazva levezessük, hogy az egyetlen „erős asszony” – a Boldogságos Anya.

1. beszéd: A hűség hordozója

Bev.: Kérdezzük, hogy milyen hűség jellemezze az erős asszonyt?

- 1. Hűség – az élet közösségében.**
- 2. Hűség – az egész élet minden viszontagságában.**
- 3. Hűség – a szeretet örök értékesítésében.**

Bef.: A pogány Penelope asszonyra hivatkoznék, aki a keresztény asszonyoknak is élő példája lehet. – De igen szép zárás lenne: Szt. **Chantal** vagy Szt. **Erzsébet**.

2. beszéd: A jóság szerteszórója

Bev.: Fejtegetendő, hogy a jóságos szeretetből többet birtokol az asszony lelke, mint a férfiúé.

- 1. Sokat birtokol a finom női lélek.**
- 2. Mindig szórjon az Istent szerető lélek.**

Bef.: Mutassunk reá, hogy aki mindentől el tud szakadni és mindig tud szórni, az **erős léleknek** nevezhető.

3. beszéd: A szolgálat áldozatos

Bev.: Mutassunk reá, hogy az életszolgálat igazi áldozatos – az asszony.

- 1. Áldozatos – a leegyszerűsödés vonalán.**
- 2. Áldozatos – az alárendeltség vonalán.**
- 3. Áldozatos – az életszolgálat vonalán.**

Bef.: Emeljük ki: ezért felmagasztalt – az anyaság dicskoszorújának hordozásában.

4. beszéd: A gondosság gondosa

Bev.: Állapítsuk meg, hogy a ház asszonya – a ház lelke.

- 1. Nappallá teszi az éjszakákat.**
- 2. Előrenéző gondossággal rendezi az életfeltételeket.**

Bef.: Szögezzük le, hogy az igazi gondoskodó – a tervszerűen előkészítő és beosztó.

*

II. beszédlánc címe: A küzdő asszony

A **tárgya** lehetne az a belső törtetés, amellyel életcéljára tör.

1. beszéd: Az Isten terveit „látó”

Bev.: Jelezzük, hogy Isten tervei mindenki elé lépnek, de csak a **vállalkozó lélek** látja irányait.

- 1. A célba futó – az Isten adta célt keresi.**
- 2. A készséges lelket – Isten megvilágító kegye erre segíti.**

Bef.: Mondjuk, hogy boldogok, akik Isten tervét látják, mert életüket arra irányíthatják.

2. beszéd: Az Isten terveihez igazodó

Bev.: Felvethető a kérdés: miért tárul elénk Isten életterve?

1. **Hogy valósítsa az ember.**
2. **És küszködve célba fusson az ember.**

Bef.: Az Istenhez való igazodás – valóságos erőfeszítés!

3. beszéd: Az Isten terveiért harcban álló

Bev.: Idézzük Jób szövegét: „Katonasor az ember élete a földön” (Jób 7,1).

1. **Harccal fejlődik az élet.**
2. **De harcban tökéletesedik az ember.**

Bef.: az „Úr katonái” – az élet harcosai. És az asszony? Ő legyen: a **tiszta élet** harcos amazonja!

4. beszéd: Az Isten terveiért győzedelmes

Bev.: Kezdjük azzal, hogy győzelemre tör a harcos ember.

1. **Győzedelmesek lehetünk – a földön.**
2. **Győzedelmesek leszünk – az égben.**

Bef.: Fogjuk össze a mondottakat mondván: Isten terveiben győzve – életcél ér el az Isten harcosa.

*

III. beszédlánc címe: A győzedelmes asszony

Tárgyi tartalma fejtegesse a **győzelem** területeit. – Legyen az egész beszédlánc felelet erre a kérdésre: hol győzhet a küszködő asszony?

1. beszéd: A bűnök területén

Bev.: Tegyük különbséget az **emberi fejlődési fokozatokban**. Így: bűnök ellen harcoló, vágyakkal viaskodó, tökéletlenségek ellen küzdő és erényekért fáradozó. – Itt most csak az elsőt emeljük ki.

1. **Harcoljon az erős asszony – a testiség bűne ellen.**
2. **Harcoljon az erős asszony – a szeretetlenség bűne ellen.**
3. **Harcoljon az erős asszony – az önimádat bűne ellen.**

Bef.: Vessük fel, hogy így lesz olyan egyéniség, aki méltónak találta az életszolgálat áldozatára és életkincsére.

2. beszéd: Az ösztönök területén

Bev.: Mondjuk, hogy itt már nem a **bűnök ellen** küszködőről van szó, hanem az **ösztönök** túlzásai ellen harcolóról beszélünk.

1. **Appetitus ordinatus – isteni terv.**
2. **Appetitus inordinatus – ördögi kísértő.**

Bef.: Állapítsuk meg, hogy a küszködő – Isten népe!

3. beszéd: A tökéletlenségek területén

Bev.: A tökéletlenségek emberi gyarlóságát magyarázzuk...

1. **Tökéletlenségek tömege kísér.**
2. **De a tökéletes Isten kegyelme mindenben segít.**

Bef.: Intsük a hallgatókat: kérjétek az Urat, hogy kegyelmével győzedelmesek legyetek – a töké-

letlenségek elleni harcban.

4. beszéd: Az erények területén

Bev.: Megállapítandó, hogy nem a bűnök stb. **elleni harc**, hanem az **erényekben való kivirágzás** a hivatás.

1. Erénykészségeket kaptunk.

2. Hogy azokat szíropompába bontsuk.

Bef.: Élő virágai legyenek erényeink – a Mindenhatónak!

*

IV. beszédlánc címe: Az örök élet kapujánál Istenhez tért asszony

Tárgya legyen az emberi élet végpontja; de különös tekintettel fejtegettessék a Szent Szűz életének dicsőséges felmagasztaltatása.

1. beszéd: Az ítélet pillanatában

Bev.: Állapítsuk meg: mindnyájan az örök Atya ölébe törünk. – De mi ennek Isten rendelte útja?

1. Isten rendelte élet élése.

Ez – a parancsok teljesítése.

2. És az Isten kimondotta ítélet vétele.

Ez – az örök Bíró ítélkezése.

Bef.: Érintsük a Szent Szűz életét mondván: a kiválasztott Szűz élete – isteni élet, a dicsőséget mondó ítélet: a mennybevétel.

2. beszéd: Az igazi élet felértéklésében

Bev.: Érinthető az a katolikus gondolat: az emberi életet végül is **Isten ítéli és értékeli**. Ő – a szívek vizsgálója: „Csalfább a szív mindennél, és kifürkészhetetlen: ki ismerheti meg azt? Én, az Úr azonban kivizsgálom a szívet, és kikutatom a veséket. Aztán megfizetek kinek – kinek az ő útja szerint, és cselekedeteinek gyümölcse szerint” (Jer. 17,9-10).

1. Előtte megnyíltak tetteink.

Örök kísérőink...

2. Előtte megnyíltak szándékaink.

Örök tanúskodóink.

Bef.: Kérjük azt az isteni kegyet, hogy szándékainkat ez az alázat indítsa: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

3. beszéd: A szentek közösségében

Bev.: Azzal kezdjük: mi következik az isteni ítélet után?

1. A halál utáni külön ítélet – az örök sorsról dönt.

Ez a lélek sorsa! (Isteni fényben látva a lélek önmagát ítéli!)

2. És ez az ítélet is – a szentek közösségéhez vezet.

Ez a lélek élete, melyet az utolsó ítéleten követ a test feltámadása.

Bef.: Szűz Anyánk halálakor elnyerte a feltámadást. Imádkozzunk, kérjük a boldog találkozást mi-einkkel.

4. beszéd: Az égi Atya lelkében

Bev.: Az örök élet lényege érintendő. Az élet célja: az **Istennel való találkozás!**

1. Látjuk színről színre.

„Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

2. Szeretében élünk mindörökre.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

Bef.: Színezzük azt az örömet, amely emberi módon elgondolható: Atyánk, égi Anyánk, „mieink” és a szentek egyességének élete!...

* * *